

Fantastisks
piedzīvojums 60+

6.

Foto - Davis Doršs, Valsts prezidenta kanceleja

Ilgi gaidījāt? Visu mūžu!

Rīgas pili. "Paldies, ka novads mūs izvirzīja. Izrādās, Rīgā pēc tam pieteiktās ģimenes izvērtē. Un tad viņi atsūtīja ielūgumu uz mājām. Bijām iedomājušies, ka tas kaut kā vienkāršāk notiek. Neprasiet, kā Rīgā izvērtē, jo par to mums nav ne jausmas," smaidot atklāja Ušacku ģimene.

Edgars Gabranovs

6.decembrī Rīgas pili Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs tikās ar 20 daudzbērnu ģimenēm no dažādiem Latvijas novadiem un pilsētām, tostarp Balviem, lai Ziemassvētku pasākumā kopīgi iedegtu svētku eglī laukumā pie Rīgas pils. Trešdien Latvijas Televīzijas ziņu radījumā "Panorāma" Ušacku ģimenei ļaujāta, vai ilgi gaidīja tikšanos ar prezidentu, uz ko desmitgadīgais Hugo pavēstīja, ka visu mūžu.

Uzrunājot ģimenes, Valsts prezidents uzsvēra, ka Rīgas pili mazliet prieka, jautības, jestruma un skraidīšanas nemaz nenāks par ļaunu: "Jūs esat šeit, jo jūs, kā stipras ģimenes, esat paraugs saviem līdzcilvēkiem un mums visiem Latvijā. Jūs lieliski parādāt, kā var apvienot gan darbu, gan rūpes par bērniem, gan arī sabiedriskās aktivitātes. Izlasot aprakstu par katru no jums, gandrīz katrā bija ierakstīts: "Paraugšam novadam, pilsētai un līdzcilvēkiem.""

Ceļu uz pili mēroja draudzīgā Ušacku ģimene: Līga, Artis un viņu bērni – Leo (15 gadi), Hugo (10 gadi), Lote (5 gadi) un Otto (4 gadi). Jautāti, kādus iespaidus guvuši, Līga atklāja, ka noskaņojums bija vispozitīvākais: "Forši bija redzēt kuplas ģimenes, tostarp tās, kas atgriezušās no ārzemēm. Jāpiebilst, ka prezidenta apsargs ir novadnieks. Viņš mūs ļoti atbalstīja. Uz prezidenta pili vedām eglītes rotājumu, ko apgleznoja Elita Eglīte." Pirms četriem gadiem

deju studijas "Terpsihora" vadītāja Līga intervijā "Vadugunij", atbildot uz jautājumu, kādi ir mūsdienu bērni, atzina, ka viņi ir fantastiski un talantīgi, piebilstot: "Man patīk šī jaunā paaudze! Protams, vecākiem jāiegulda savu bērnu attīstībā un talantos, un lielākā daļa vecāku to arī dara – par to prieks! Pats galvenais, lai bērni justos mīlēti un saprasti no savu vecāku puses."

"Nekas nav mainījies arī šodien. Pats svarīgākais ir mācēt novērtēt to, kas mums ir, un būt par to pateicīgiem. Artis televīzijai stāstīja par ģimeni, kā mēs ar visu tiekam galā. Viņš teica, – jo vairāk bērnu, jo vairāk mīlestības. Visiem novēlu nevis pēc kaut kā skriet, bet priecāties un lepoties ar savām ģimenēm. Vienīgais mīnuss bija pārpildītās autostāvvietas. Mēs jau bijām pili, bet vīrs nevarēja atrast vietu, kur atstāt mašīnu. Bija liels satraukums. Ja kāds saka, ka Balvu ielas no sniega nav tīrītas, lai atbrauc uz Rīgu. Visskaistākais mirklis bija tas, kad pirms katras ģimenes izsaukšanas par viņiem lasīja aprakstu. Tā mēs viens otru vēl labāk iepazīnām," secina Līga.

Ušacku ģimene nešaubās, ka Ziemassvētku vecītis eksistē. "Brīnumu laikam ir jātic," viņi uzsver. Spriežot, kādas dāvanas vēlētos saņemt, balvenieši uzskata, ka materiālās vērtības nav tās galvenās.

Nākamajā
vadugunī

● **Kā izveidot dzelzs priekškaru uz austrumu robežas?**
Diskusija

● **Godināšanas svētki Upītē**
Pulcējas jau ceturto reizi

Sprida par nākotnes plāniem

5.decembrī Balvu Profesionālajā un vispārīgizglītojošajā vidusskolā Balvu novada domes un pašvaldības vadība tikās ar pašvaldības iestāžu vadītājiem, lai apspriestu aktualitātes, tostarp nākamā gada budžetu. Pašvaldības izpilddirektore Daina Tutīņa, informējot par plānotajiem darbiem, pastāstīja, ka tiek strādāts pie daudzdzīvokļu māju apsaimniekošanas un ires maksas palielināšanas, ka pašvaldība ir iesniegusi projektus par elektroautobusa iegādi un Balvu muižas un ezera krastmalas attīstību, sagatavošanā ir dzīvokļu remontu projekts sociāli mazaizsargātajām iedzīvotāju grupām.

Iesniegtas septiņpadsmit idejas

Noslēdzies līdzdalības budžetēšanas projektu konkurss, kurā kopā

Īsziņas

ir iesniegtas 17 idejas, kuras tuvākajā laikā vērtēs konkursa komisija, un tālāk balsošanai virzīs tos projektus, kuri atbildīs konkursa nolikumam. Balsot par projektiem varēs elektroniski aplikācijā lemejs.lv atbilstoši autorizācijas noteikumiem, divas kalendārās nedēļas, par ko tiks paziņots aplikācijā lemejs.lv un timekļvietnē www.balvi.lv.

Vēlēs iedzīvotāju padomes

Šomēnes notiks pirmās iedzīvotāju padomju vēlēšanas Susāju, Briežuciema, Krišjāņu, Vecumu, Baltinavas pagastos un Viļakas pilsētā. Kā pirmie padomi vēlēs susājiēši – 9.decembrī plkst.9.00 Viļakas pilsētas bibliotēkā.

Nedēļas jautājums

Vai uz mūspuses ceļiem un ietvēm ziemā jūtaties droši?

Artūrs Ločmelis

IEVA no Bērzpils pagasta: – Autoceļus var kaisīt vai nekaisīt, bet ziema paliek ziema, tādēļ jebkurā gadījumā ir jābrauc uzmanīgi. Protams, ir arī liela atšķirība starp ceļiem pilsētās un lauku ceļiem. Pašai autovadītājas apliecība ir piecus gadus, bet aktīvi ar automašīnu pārvietojos pēdējos divus, trīs gadus. Paldies Dievam, negadījumos iekļuvusi neesmu. Kas attiecas uz ietvēm, jāsaka tā, ka daudz kas atkarīgs arī no kājāmgājēju apaviem!

VERA, dzivo Rugājos: – Savulaik Rugājos pati biju sētniece uz pusslodzi. To Rugāju daļu, kas bija atvēlēta man, tīrīju ļoti kārtīgi, pat sāli ietvju kaisīšanai pirkto par savu naudu, lai pa trotuāriem bez problēmām varētu paiet gan citi kājāmgājēji, gan arī pati. Uz trotuāriem vispār sniega nebija! Savukārt tagad ietvju tīrīšanai ziemā, manuprāt, gan vajadzētu pievērst krietni lielāku uzmanību.

VELTA, rugājiete: – Jau otro gadu Rugājos strādāju par sētnieci. Darba ir daudz – ziemā gan sniegs jātīra, gan ietves jākaisa ar smilti, bet kopumā Rugājos uz trotuāriem ziemā jūtos droši. Nekad arī neesmu paslīdējusi vai guvusi kādas traumas. Kad aizbraucu uz Balviem, tur gan jāskatās, kur spert soli. Pilsēta ir lielāka, satiksme regulēta ar daudzām gājēju pārējām, un kopumā Balvos kā kājāmgājējai ziemā man drošības sajūtas nav.

GUNTIS, dzivo Rugājos: – Lielo autoceļu tehniskais stāvoklis ziemā, piemēram, no Balviem līdz Rēzeknei, pilnībā apmierina. Cepuri nost! Savukārt, piemēram, ceļš no Lubānas uz Gulbenes pusi ir kritisks. Trotuārus jau arī tīra. Ir darbinieki un nepieciešamā tehnika. 10 ballu sistēmā autoceļus un ietves ziemā vērtētu ar sešinieku, kas ir gandrīz labi!

ALEKSANDRS no Balviem: – Šobrīd eju pa Bērzpils ielu Balvos, un, redziet, trotuārs ar traktortehniku ir no sniega labi iztīrīts. Liels paldies par darbu, jo sētniekiem ar rokām to izdarīt nav tik viegli, bet ar traktoru pavisam cita lieta. Balvos ziemā uz ielām jūtos droši. Agrāk strādāju Rīgā. Kad pēdējo reizi biju galvaspilsētā, tas, kādā kārtībā ziemā ir Rīgas ielas, man nepatika. No vienas puses to var saprast, jo Rīga ir

liela pilsēta.

MANA NEDĒĻA

Šis ir klusais un mierīgais Adventes laiks, tikai ne kultūras darbiniekiem. Mums tas ir spraigs un rosmes pilns. Šodien paredzēta Bērzkalnes lielās egles iedegšana, tāpēc pirmdien braucām uz mežu noskatīt skaistāko no zaļajām skaistulēm, bet otrdien to pārvedām mājās, novietojām uz Bērzkalnes estrādes un trešdien izrotājām. Trešdiena arī ir mana vienīgā brīvdiena nedēļā, kad varu pasēdēt saunā un papildēt baseinā. Pēc relaksēšanās atkal iekšā darbos un uz priekšu! Ceturtdienas vakaros uz Bērzkalnes kultūras un atpūtas telpām nāk jaunieši spēlēt tenisu un novusu. Tā kā galvenās egles iedegšanā piedalīsies arī Rubeņu dramatiskais kolektīvs, šonedēļ notika gatavošanās šim notikumam. Arī Ziemassvētku ieskaņu koncertam, kas izskanēs 26.decembrī, bet 29.decembrī brauksim uzstāties Susāju pagasta "Vēršukalnā". Tā kā papildus kultūras organizatora darbam Bērzkalnē pusslodzi strādāju arī Balvu KAC par dežuranti un Balvu KAC notiek daudz pasākumu, tad arī brīvdienas šonedēļ man aizņemas. Arī vārdadiena paies kultūras namā, kur senioru deju kopai "Luste" notiks 40 gadu svinības. Meitu un māsasmeitu gaidīšu ciemos Ziemassvētkos.

SARMĪTE GORBĀNE, Rubeņu tautas nama vadītāja

No vēstulēm

Pieticīgi apdrošina savu dzīvību

Dzīvības apdrošināšanas prēmiju apjoms uz vienu iedzīvotāju Baltijas valstīs ir aptuveni līdzīgs – tas ir robežās no 60 līdz 104 eiro. Tas ir vairākkārt mazāk nekā vidēji Eiropā, taču ir salīdzināms ar citām Centrāleiropas valstīm, tādējādi iezīmējot, cik liela nozīme rūpēs par savu un savu tuvinieku finansiālo drošību ir ekonomiskajai situācijai, vēsturiskajai pieredzei un tradīcijām uzkrājumu veidošanā. Kā liecina Latvijas Apdrošinātāju asociācijas apkopotie dati, 2022. gadā Latvijā dzīvības apdrošināšanas prēmijas uz vienu cilvēku Latvijā bija 76 eiro, Igaunijā – 60 eiro un Lietuvā – 104 eiro. Turpat netālu prēmiju apjomā ir arī Polija ar 78 eiro uz vienu cilvēku, Čehija ar 187 eiro uz cilvēku un Ungārija ar 177 eiro. Salīdzinoši augstāka summa jau ir Slovēnijai – 364 eiro. Tas ir daudzkārt mazāk par Eiropas vidējiem rādītājiem, kas ir ap 1100 eiro dzīvības apdrošināšanas prēmijas uz vienu iedzīvotāju. Šos augstos vidējos rādītājus veido gan tādas valstis kā Austrija un Nīderlande, kur dzīvības apdrošināšanas prēmiju apjoms uz vienu iedzīvotāju ir attiecīgi 598 eiro un 696 eiro.

SANDIJA ŠAICĀNE, Latvijas Apdrošinātāju asociācija

Par jaunajiem Balvu novada "blokiem"

Iepazīstoties ar laikrakstā publicētajiem jaunajiem blokiem, man radās zināmi iebildumi pret tiem. Pieļauju domu, ka tie jau ir nolemti un pat apstiprināti, tomēr vēlos izteikt savu viedokli. Balvos esmu aizvadījusi ilgus 60 gadus un iepazinusi arī visu savulaik saukto Balvu rajonu, tāpēc pārzinu tā ģeogrāfisko un sadzīvisko vidi.

Domāju, ka Kuprava labāk piederētos pie Viļakas. Rugāji, Lazdukalns un Bērzpils vienmēr ir bijuši savstarpēji saistīti, bet Tilža ir bijusi kā neliels centrs apkārtējiem pagastiem (agrāk – ciema padomes). Tāpēc, pēc manām domām, veiksmīgāk būtu piecu, nevis četru "bloku" izkārtojums.

Viļaka	Baltinava	Rugāji	Tilža	Balvi
Zīguri	Briežuciems	Lazdukalns	Vectilža	Kubuli
Vecumi	Medņeva	Bērzpils	Lazduleja	Bērzkalne
Susāji	Šķilbēni		Krišjāpi	Vikсна
Kuprava				
2956 iedz.	2920 iedz.	2607 iedz.	1892 iedz.	2920 iedz.

Nezinu, kā tapa publicētais "mesto kauliņu bloku" izkārtojums. Nezinu arī, vai ir bijusi iedzīvotāju viedokļu noskaidrošana, kas demokrātiskā sabiedrībā būtu normāla un nepieciešama parādība. Pieļauju domu, ka iedzīvotājiem arī varētu būt zināmi iebildumi, kas aprobežotos ar pakurnēšanu "virtuves parlamentā", bet es vēlējos izteikt savas domas.

ZELMA ŠULCE Liepājā

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Leduspuķes

*Tad, kad ziemas elpā tīsies lauki,
Egles baltās villainēs tērps sniegs,
Ziemeļvējā pārslas deļos valsi,
Nākšu es tev leduspuķes sniegt.*

*Kad tu pamodīsies baltā rītā,
Saule ziemeļvējā sārta tviks,
Tavā elpā, smaržīgā un siltā,
Leduspuķes logā izkusīs.*

*Bet es atnesīšu klusi citas,
Kad mēnesniņa tavos logos līs,
Lai tev, pamostoties baltā rītā,
Aizgrābtībā straujāk(i) pukst sirds!*

*Raugies, priecājies par sala gleznām,
Kurām cauri sārta saule spīd!
Ledus ziedi kusīs tavā elpā
Un kā sapņi klusi izgaiss...*

NAURIS GEKIŠS

Adventam

*Pelēkais novembris aiziet
Ar karogiem, svečīšu liesmām,
Drīz eglītes ietērps sniegs,
Un baltās ārēs skanēs svētku dziesmas.*

*Jau atkal balts eņģelis klusi
Pieklauvēs mūsu sirdīm,
Un visu izšķīrs, vai tu pats būsi
Eņģeļa vēstīj dzirdīgs.*

*Iedegsim Adventa sveci,
Kad krēsla zilgana logus klāj,
Gaismai un cerībai sirdis vērsim,
Lai gaisma sirdīs kvēlot nepārstāj!*

NAURIS GEKIŠS

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

Ar laikraksta "Vaduguns" redakciju sazinājās lasītājs, kurš, atsaucoties uz Balvu novadā uzstādītajām ceļa zīmēm divās rakstu valodās (literārajā latviešu valodā un latgaliešu rakstu valodā), puda savu viedokli: "Pēc apvienotā Balvu novada izveidošanas mūspuses sabiedrība kļuvusi nevis vienotāka, bet sašķeltāka. Pirmkārt, manuprāt, ir diezgan skaidrs fakts, ka Balvu novads, un it īpaši Balvu pilsēta, nav ļoti latgaliska, līdz ar to ceļa zīmju uzstādīšana latgaliešu rakstu valodā vairāk apmierina konkrētu cilvēku grupu, nevis ataino visas sabiedrības vairākuma viedokli. Pirms pieņemt lēmumus šādos

jautājumos, vajag rīkot apspriešanās, kur iesaistītas plašākas tautas masas. Otrkārt, dažādu pasākumu vai iestāžu nosaukumos arvien biežāk izskan vārds 'Ziemeļlatgale' nevis 'Balvu novads'. Mēs cināmies par latgaliešu rakstu valodu, bet tajā pašā laikā visur gribam iestarpināt vārdu 'Ziemeļlatgale'. Manuprāt, tādējādi mēs zaudējam savu lokālo identitāti. Es esmu balvenietis, un mani radinieki ir Balvu novadā dzīvojošie, nevis ziemeļlatgalieši!"

"Pēdējos trīs laikraksta "Vaduguns" numuros bija intervijas

ar ugunsdzēsējiem glābējiem no Balvu novada. Prieks, ka viņi turpina strādāt šajā dienestā, cītīgi pilda savus pienākumus un sniedz palīdzīgu rokā nelaimē nokļuvušajiem. Tikmēr ko dara mūsu valsts vadība? Kādā tehniskā stāvoklī ir ugunsdzēsēju depo ne tikai mūspusē, bet visā Latvijā? Kāds ir ugunsdzēsēju glābēju ikmēneša atalgojums? Nesaku, ka dzīvojam gluži akmens laikmetā, bet, šķiet, varasvīri par ugunsdzēsēju glābēju ikdienas dzīvi īpaši neuztraucas. Jārūpējas ne tikai par ārējo, bet arī iekšējo drošību, bet šobrīd tā pamesta novārtā," ar šādām pārdomām dalījās iedzīvotājs no Viļakas puses.

Saruna ar Baltinavas un Briežuciema pagasta pārvaldes vadītāju

Kā no pieciem pulksteņiem salikt vienu?

Ingrīda Zinkovska

Nav noslēpums, ka novada iedzīvotāji vēro, kas notiek citos novados, kā tur tiek organizēts pašvaldības darbs, kā šie novadi dzīvo un attīstās. Arī salīdzināts, kāpēc viņi dara tā, bet mēs joprojām dzīvojam, kā dzīvojuši pēc četrus novadu apvienošanās vienā – Balvu – novadā. Tomēr kauliņi ir mesti. Kā var noprast pēc “Vaduguns” 24. novembra publikācijas, novada domes Finanšu komiteja sēdē pirmo reizi publiskotās iespējamās izmaiņas Balvu novada pilsētu un pagastu darba organizācijā, sadalot novadu piecos blokos. Vienā no blokiem plānots apvienot Baltinavas, Briežuciema, Lazdulejas, Vectilžas un Tilžas pagastus. Par to saruna ar Baltinavas un Briežuciema pagasta pārvaldes vadītāju SARMĪTI TABORI.

Kā vērtējat ieceri sadalīt novada pilsētas un pagastus piecos blokos?

– Patlaban šo ieceri vēl ir ļoti grūti izprast. Kad pagastu pārvalžu vadītāji, novada vadība, deputāti, sanāksim un liksim kopā amatu aprakstus, struktūru, štata vienības, tad to saprast būs vieglāk. Modeļi, protams, ir dažādi! Pati esmu paskatījusies, kā darbojas pagastu apvienības citās pašvaldībās. Ir pagastu pārvaldes ar samērā lielām autonomijām, kā Rēzeknes, Madonas, Cēsu novados, kur pagastu pārvaldēs ir sava administrācija ar lietvedību, grāmatvedību, juristu, iepirkumiem. Piemēram, Madonas novadā saglabājusies Cesvaines apvienība, kurā apvienojušies 5-6 pagasti, bet Cesvaine palicis kā centrs. Viņiem ir sava grāmatvedība, sava lietvedība, savs jurists. Balvos veido nedaudz citu modeli. Te vairāk būs saimnieciskā formāta sadarbība. Mazs novads lielā novadā tas galīgi nebūs! Jo lēmējvaras pagastu apvienībām nebūs. Starp citu, iedzīvotāji, ieraudzījuši “Vaduguns” publikāciju par iespējamo novada sadalīšanu piecos pilsētu un pagastu blokos, priecājās, ka nu mums atkal būs savi deputāti. Vēl citi deputātus jau ar iedzīvotāju padomēm. Vārdu sakot, cilvēkiem galvas sagrozītas galīgi. Līdzīgs modelis ir Dienvidkurzemes novadā, bet tur blokos apvienots mazāk pagastu, lielākoties 2-3. Kad sanāksim kopā, kā jau minēju, tad radīsies skaidrāka aina, labāk pārskatāma, jo patlaban ir tikai ideja. Lai to ideju labāk realizētu, vajadzīgi konkrēti mērķi, konkrēti uzdevumi un konkrētas rīcības.

Kas uz to virza un ko tas dos?

– Domāju, ka pienācis laiks, kas virza uz pārmaiņām. Turklāt labi zinām, ka iedzīvotāju skaits samazinās gan novadā, gan pagastos, tostarp arī Baltinavas, bet pašvaldības apsaimniekojamā teritorija paliek tā pati. Agri vai vēlā tas pienāks, ka pagastu un pilsētu darba organizācija mainīsies, tikai kā, pagaidām tas ir grūti saprotams. Kā smeļies, tagad mēs uz galda novietosim piecus pulksteņus, visus piecus izjauksim, bet no tām daļām būs jāsaliek viens pulkstenis. Ko mēs saliks, nezinu, bet jāsaliek tā, lai pulkstenis darbotos un rādītu pareizu laiku. Nesaliks, tad nu nekā! Kad iesim kopā, pieļauju domu, ka varētu būt arī kāds cits variants un ka pilnībā jāatsakās no šī. Reformas rezultātam jābūt ekonomiskam, finanšu ietaupošam, arī, lai savs labums iedzīvotājiem, lai viņi nejustos zaudētāji, pagastiem apvienojoties. Reformai jābūt mērķim. Nevis reformai reformas pēc, kā savulaik to realizēja administratīvi teritoriālās reformas ieviešijs Juris Pūce.

Kā reaģētu, ja šādu bloku uzticētu vadīt Jums?

– Vispār esmu riska cilvēks. Man patīk risks. Kā mēdz teikt, – kas neriskē, tas nedzer šampanieti. Protams, tas ir joks. Īstenībā tas būs ļoti smags darbs, lai to visu sakārtotu, jo esam tik dažādi, pat ļoti dažādi. Baltinava ir pašprietiekams pagasts ar samērā labiem cilvēkresursiem un tehnisko nodrošinājumu, kas saglabāties, pateicoties bijušajam Baltinavas novadam. Tilžas pagasts ir ļoti līdzvērtīgs mums gan iedzīvotāju skaita ziņā, nu nedaudz mazāk, arī teritorija ir nedaudz mazāka, bet cilvēkresursu un tehniskais nodrošinājums mums ir labāks. Pārējie, mazie pagasti, atrodas tādā kā bāreņišu lomā, ko varu apliecināt no pieredzes, kopš ar rīkojumu pildu arī Briežuciema pagasta pārvaldes vadītājas pienākumus. Protams, katrā pagastā savas problēmas, bet atšķirības ir milzīgas, kaut arī dzīvojam vienā novadā, vienā valstī, kur arī pārvaldības principi it kā vienādi. Baltinavas pagasts kā bijušais novads ir ar lielām iedzīvotāju ambīcijām, kas apzinās savu vērtību. Baltinavā tā latiņa novada laikā uzcelta tik milzīgi augstu, ka iedzīvotāji ir prasīgi pret visu, – nevari noslinkot vai nohāltūrēt – līmenim jābūt. Toties Briežuciema pagasta iedzīvotāji no cilvēciskā viedokļa ir daudz sirsnīgāki, mīļāki. Kā kopiena viņi ir fantastiski. Gluži kā musketieri, – viens par visiem un visi par vienu. Jā, arī Briežuciemā ir

Valsts svētkos, Pateicības rakstus pasniedzot. Latvijas Republikas 105. gadadienas svinībās Baltinavā pagasta pārvaldes vadītāja Sarmīte Tabore pasniedza Pateicības rakstus astoņiem tagadējiem un bijušajiem baltinaviešiem par sabiedrisko aktivitāti, atbalstu un sadarbību.

Foto - no personīgā arhīva

problēmas, kuras risinām, bet īsti nevaram atrisināt, toties, ja kaut ko izdari, viņi ir daudz pateicīgāki.

Varat minēt piemērus?

– Piemēram, kad maijā sāku skatīt Briežuciema pagasta budžetu, mani ļoti pārsteidza dažas lietas, kas nebija iekļautas. Saskārāms ar to, ka bija ļoti paaugstināts dzelzs saturs dzeramajā ūdenī gan pagasta centrā, gan Cērpenē. Sākām skatīties, kādi pasākumi jāveic, lai uzlabotu dzeramā ūdens kvalitāti. Budžetā nebija iekļautas tādas lietas, kam bija jābūt iekļautām, kā sūkņu, aku tehniskā apkope. Bez tā nevar! Veicām abu aku tehnisko apkopi, sistēmas skalošanu, dezinfekciju. Kad novembra beigās paņēma ūdens analīzes, secinājām, ka dzelzs saturs ir desmit reizes mazāks par pieļaujamo normu. Ideāls dzeramais ūdens! Sāku interesēties, kāpēc tā. Atklājās, ka pagastā piecus gadus nebija veikusi tehniskās apkopes akām utt. Netiekam īsti galā arī ar pašvaldības daudzdzīvokļu māju pagasta centrā. Briežuciema pagastā nav savas tehnikas, izņemot pagasta pārvaldes vieglo auto. Viņi izmanto pakalpojumu gan ceļu tīrīšanai, gan remontdarbiem. Pagastā ir ēku un saimniecības teritorijas pārzinis un santehniķis, kas izdara mazākus darbus. Pagasts dzīvo no pakalpojumiem. No vienas puses, tas ir vieglāk, – līgums ir, piezvanī, atbrauc, izdara, rēķinu iegrāmato, samaksā, un viss. No otras puses, tas ir krietni dārgāk. Baltinavā visu dara pašu tehniskie darbinieki, izņemot lietas, kur vajadzīgi speciālisti. Līdz ar to pagastā visu laiku kūsā dzīvība, – kaut kur braucam, kaut kur ejam, kaut ko remontējam, novēršam avārijas... Saimniekojot paši savā novadā, redzējam, kā tiek izmantots katrs cents, tādēļ pēdējos divus gadus sapirkām par savu naudu tehniku, ko izmantojam gan ceļu tīrīšanai ziemā un uzturēšanai, gan rakšanas darbos. Kādreiz bija attēls, kurā redzama ASV un Meksikas robeža. Vienā pusē – ASV pilsētas, otrā – Meksikas tuksnesis. Tik krasi tas varbūt nav, bet līdzīgas sajūtas man personīgi ir, kad salīdzinu abus pagastus.

Tagad laimīgs katrs, kurš var iedarbināt savu tehniku un izšķirēt piesniģu ceļu, vai sagaidīt, kad to izdarīs pašvaldība. Karstais jautājums aukstajā laikā – kā veicas ar sniega tīrīšanu?

– Jā, telefons karsts no iedzīvotāju zvaniem. It sevišķi pirmajās dienās, kad uzkrīta necerēti daudz sniega. Citi par to priecājās, bet mums tas sagādā problēmas. Cauri Baltinavai iet valsts ceļš, tādēļ svarīgi iztīrīt sniegu ceļa krustojumos gan no drošības, gan cilvēku labsajūtas viedokļa. Centru tīrām regulāri. Pašvaldībai Baltinavā jāiztīra 6,98 kilometrus ielu, bet pagastā – 78 kilometrus ceļu. Baltinavas pagasta pārvalde informējusi, ka, tāpat kā pagājušajā gadā, pašvaldības ceļi tiks tīrīti prioritārā secībā. Vispirms tiks tīrīti ceļi, kur brauc skolēnu autobuss vai vecāki paši ar savu transportu ved bērņus uz skolu. Nākamie, kurus tīrīs, būs ceļi, kur brauc piena mašīna, lai zemnieki var nogādāt pienu pārstrādes uzņēmumiem. Pēc tam tīrīs ceļus, pa kuriem ir lielāka transporta plūsma, kur dzīvo vairāk cilvēku, tad pārējos. Pagasta ielas un ceļus tīra ar pašvaldības tehniku – MTZ-820 ar uzkarināmo sniega lāpstu un autogreideru. Tā kā snigšanu sola līdz pat 10. decembrim, problēmas būs, jo vienlaikus visu nevaram paspēt. Briežuciema pagastā ceļus tīra zemnieku saimniecība, bet ceļu Baltinava – Briežuciems, ko pārņēmām no valsts, pagaidām paši, lai gan esam pieteikuši pakalpojumu. Mums

nav slīpās sniega tīrīšanas lāpstas, bet, ja ir liels sniegs, to vajag.

Baltinavas pagasta pārvaldē regulāri notiek pagasta iestāžu vadītāju sanāksmes. Baltinavas vidusskolas direktors ir klātesošs ne tikai pagasta iestāžu vadītāju sanāksmēs, bet teju vai visās iespējamās sanāksmēs, konferencēs, televīzijas raidījumos, kur tiek runāts par izglītības politiku mūsu valstī, kas skar arī Baltinavas vidusskolas nākotni. Vai pēdējā laikā noticis arī kaut kas labs?

– Jā, ir! Pirms vairākiem gadiem Baltinavas novadā, Baltinavas novada domē un vidusskolā ciemojās ASV vēstniecības pārstāvji. Viņiem iepatikās, ka esam mazs novads, maza skola, bet ar savu identitāti, Latgales un Latvijas patrioti. Viņi mums piedāvāja finansējuma programmu. Toreiz vidusskolai aktuāls bija aktuāls zāles remonts un datorklase. Tad es biju projektu vadītāja, bet novada domes priekšsēdētāja – Lidija Siliņa. Es uzrakstīju mūsu vēlmes un ar visām tāmēm nosūtīju vēstniecībai. Taču turpinājums sadarbībai izpalika, vai mazums projektu sniegti un palikuši bez atbalsta?! Par to nav jāsatraucas! Meklējām citas iespējas un izremontējām gan aktu zāli, gan tikām pie datoriem datorklasei. Taču šogad septembrī atskanēja zvans no ASV vēstniecības un pienāca arī e-pasta vēstule, ka viņi ir gatavi atbalstīt mūsu idejas. Tagad vidusskolai ir aktuāla mājturības klase. Ir doma atjaunot telpas kādreizējās Baltinavas Kristīgās internātpamatskolas piebūvē, ierīkojot lokālu apkuri piebūves spārnā. Tagad notiek sadarbība, sarakste ar ASV vēstniecību, sūtām viņiem nepieciešamo dokumentāciju. Arī Balvu novada dome pieņēma lēmumu, ka iesaistīsies šajā sadarbībā. Dzīvē mēdz notikt arī negaidīti pavērsieni.

Baltinavas pagastā aktuāls kapsētu uzturēšanas apsaimniekošanas jautājums. Nu tam pievienojies arī Briežuciema pagasts. Ko varat pastāstīt par to?

– Baltinavas pagastā katru gadu tiekas kapu vecākie, lai pārrunātu problēmas, kas saistītas ar kapu uzturēšanu un apsaimniekošanu. Kapsētu mums daudz – 10. Kopīgas tīrīšanas un sarunas ir daļa no dažādu problēmu risinājuma. Šoruden Briežuciema pagasta pārvaldē tikās arī Briežuciema pagasta kapu vecākie un pagasta darbinieki. Kapu uzturēšanas un apsaimniekošanas problēmas abos pagastos līdzīgas, bet ir arī atšķirības. Nevaram iedzīvotājiem iestāstīt, iemācīt, ka atkritumi, ko iznes no kapiem, ir šķirojami. Kapu vecākajiem piepalīdzam ar kapu apļaušanu. Lielākā problēma mums ir Gubas kapi Baltinavā, jo tur piederīgo ir ļoti maz. Tā kā piederīgie dzīvo Krievijas Federācijā, tad daļa kapu paliek neapkopta. Briežuciema pagasta Ostrālidumu kapos izveidojusies situācija, ka nepietiek ar piederīgo ziedojumiem, nepieciešams arī pašvaldības atbalsts, lai atjaunotu kapliču, kurai nepieciešams gan jumta remonts, gan logu nomaina.

Kas iepriecina šajā grūtajā pārmaiņu laikā?

– Iepriecina, ka pagasts ir saglabājis savu identitāti – gan ģerboni, gan karogu, gan himnu. Baltinava ir ar savu *odziņu*, lai izdodas to arī saglabāt. Mums ir stipra darbinieku un iestāžu vadītāju komanda. Mēs priecājamies, ka šogad novada iedzīvotāju pulku papildināja trīniši, taču vēl priecīgāki mēs būtu, ja katrā jaunajā ģimenē pasaulē nāktu trīniši. Iedzīvotāju skaits pagastā katastrofāli samazinās, tas ir zem tūkstoša.

Saruna ar bibliotekāri

Ar bērniem spēlē spēles un lasa grāmatas

Aija Socka

Pagastus un tajos esošās iestādes bieži vien raksturo tas, kādi tur strādā cilvēki, cik viņi ir zinoši, laipni un darbīgi, kā prot saprasties ar vietējiem iedzīvotājiem. “Esmu priecīga būt Kupravā, kur jau iepriekš strādāju 11 gadus, cilvēki man ir zināmi,” teic Kupravas bibliotēkas vadītāja IVETA MEDNIECE.

Kupravas bibliotēkā strādājat nedaudz vairāk kā gadu. Kā raksturotu šo laiku un savas sajūtas darbā kopš brīža, kad ienācāt darbavietas telpās?

– Jā, ir aizvadīts darbīgs gads. Sajūtas ir ļoti labas un prieks, ka ir atsaucīgas kolēģes citās bibliotēkās. Sākot strādāt bibliotēkā, praktiski neko nezināju no tā, ko dara bibliotekārs, izņemot to, ka jāizsniedz un jāsaņem grāmatas. Gada laikā esmu veikusi grāmatu rekatalogizāciju un veiksmīgi izgājusi bibliotēkas akreditāciju. Cenšos bibliotēku sapost katriem svētkiem, lai apmeklētājiem būtu patīkami ienākt un būtu vēlme atgriezties.

Kādu profesiju bijāt izvēlējusies, mācoties skolā, kādu apgūvāt un vai tajā strādājat? Cik, Jūsaprāt, ir viegli vai grūti jaunībā zināt savu sapņu profesiju?

– Pēc devītās klases devos mācīties uz Vecbebru Lauksaimniecības tehnikumu, kur ieguvu biškopja specialitāti. Par biškopi gan nostrādāju tikai vienu sezonu, jo likvidējās padomju saimniecības. Daba man vienmēr ir bijusi tuva. Bites kam tagad ir tikai pie mammas, kur aizbraucu palīgā. Domāju, ka jaunībā ir grūti uzreiz izvēlēties pareizo profesiju. Vairākas sezonas nostrādāju par ugunsdzēsēju ugunsdrošības tornī, kur stundām no torņa varēja vērot dabu, zvēriņus un putnus. Bet tas bija tikai sezonas darbs. Tad dzīve piedāvāja iespēju strādāt Medņevas tautas namā par mākslinieciskās daļas vadītāju. Līdz ar to pabeidzu arī Latvijas Kultūras skolu (pašlaik – koledža), apgūstot svētku organizatora profesiju. Patika darbs ar cilvēkiem, kas ļāva radoši izpausties. Uzskatu, ka jāmacās ir visu laiku. Katra profesija prasa savas zināšanas, tāpēc šogad pabeidzu arī mācības Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB), kur apgūvu bibliotēku zinību pamatus.

Kāda ir parasta ikdienu lauku bibliotēkā? Kāda loma ir bibliotēkaram mazā pagastā, kur nav skolas, ir maz darbavietu, dzīvo dažādu tautību cilvēki...?

– Bibliotēka ir vieta, kur satiekies cilvēkiem,

aprunāties un pavadīt kopā laiku. Bibliotekārs ir, kā saka, universālais kareivis, kuram ir jāpārziņo visas dzīves jomas. Apmeklētāji nāk ņemt grāmatas un periodiku, izmanto printeri, datoru un vienkārši parunājas. Kāds atnāk izstāstīt savu bēdu stāstu, kāds cits – lai padalītos savos priekos. Ikdienā apmeklētājiem palīdzu gan ar dzīvesvietas deklarēšanu, gan ar pakalpojumiem, kas saistīti ar www.latvija.lv. Palīdzu arī ar praktiskām lietām, piemēram, papildināt telefona kontu. Bērni bibliotēku vairāk izmanto skolas brīvlaikos – spēlē galda spēles, zīmē, krāso. Pagastā dzīvo dažādu tautību cilvēki, tāpēc ir pieprasīta literatūra krievu valodā, ko iespēju robežās arī cenšos sagādāt.

Piekrītat uzskatam, ka bibliotekāri daudz lasa un smalki pārzina literatūru? Kuras iedzīvotāju grupas cītīgi lasa grāmatas?

– Bibliotekāri noteikti lasa un ir lietas kursā par jaunākajām grāmatām. Pašai gan gribētos vairāk laika atlicināt grāmatu lasīšanai. Kupravas bibliotēkā aktīvāki lasītāji, kā arī datora lietotāji ir vīrieši. Viņi vairāk lasa grāmatas, bet sievietes – preses izdevumus.

Ar kādiem pasākumiem iepriecināt bibliotēkas apmeklētājus? Kādas aktivitātes plānojat šomēnes?

– Katru mēnesi ir literārās izstādes, kas veltītas kādam rakstniekam vai aktierim. Vēl ir tematiskās izstādes, ko veidoju, gaidot gadskārtu svētkus. Piemēram, notika sveču liešanas darbnīca, Mārtiņdienas svinēšana. No augusta līdz oktobrim bibliotēkā bija skatāma mamma dzīvnieku un putnu izbāzeņu izstāde, decembrī plānota izstāde sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo Biedrības Balvu teritoriālo organizāciju. Vēl ir plānota kafijas pēcpusdiena ar čaklākajiem lasītājiem, lai pārrunātu, ko labu un interesantu varētu darīt nākamajā gadā, uzklautu ieteikumus un pateiktos čaklajiem lasītājiem.

Esat iesaistījies brīvprātīgajā darbā. Ko šis darbs ir devis, atgādinājis un, iespējams, mācījis?

– Kopš 2019. gada darbojos LSK kā brīvprātīgā. Ikdienā daļu pārtikas un higiēnas pakas trūcīgām un maznodrošinātajām personām. Cilvēki ir priecīgi par iespēju saņemt paciņas. Mēs nevaram zināt, kas ar mums būs rīt, būs darbiņš vai nē, vai varbūt nāksies lūgt palīdzību sociālajā dienestā.

Kā sākās Jūsu medību gaitas – tēva pierunāta pirmoreiz gājāt medībās vai arī pašai radās interese, ka nevarējāt vienkārši palikt mājās? Kādas

Iveta. “Tad, kad sastapu topošo vīru, par uzvārdu, kas ir saistīts ar medībām, pat neiedomājos. Tā ir likteņa sakritība,” smeļ I. Medniece.

Jūsmājās ir ievērojamākās medību trofejas?

– Medības – tas, šķiet, ir jau likumsakarīgi, jo esmu izaugusi mežsargu ģimenē, vectēvs bija mežsargs un mednieks, tāpat arī tētis bija mežsargs un mednieks, brālis arī ir mednieks. Agrāk, kad biju maza, visas medību pulcēšanās un aktivitātes pēc medībām notika mūsu mājas pagalmā (tagad medniekiem ir sava māja), tāpēc kopš mazām dienām tā bija neatņemama dzīves sastāvdaļa. Tā arī radās interese. Kad ar tēti gājām uz mežu sēnēs, viņš mācīja pazīt zvēru pēdas, atpazīt putnus. Laukos (pie mammas) visa virtuves siena ir ar dažādām tēta medību trofejām, lielākām un mazākām. Man gan pašai no trofejām ir tikai buciņa ragi.

Kas medībās ir vilinošs un vai nav zēl nometīto dzīvnieku? Neesat mantojusi mammas aizraušanos – dzīvnieku un putnu izbāzeņu veidošanu?

– Mednieki ir meža sanitāri. Dabā visam ir jābūt līdzsvarā. Teorētiski es zinu, kā tiek veidoti visi izbāzeņi, bet mani tas īpaši nevilina. Varbūt, ja dzīvotu meža vidū, kā mamma, kas zina, jo gandrīz visi putni un zvēri ir atrasti, vai nu notriekti ceļa malā, vai nosaluši. Arī mednieki zina mammas hobiju, – atrodot kādu zvēru vai putnu, to nogādā viņai.

Vai jums bieži lūdz padalīties ar kādu medību stāstu? Kuru stāstu varētu pastāstīt lasītājiem?

– Neesmu aktīva medniece, bet spilgtākais droši vien ir stāsts par vilka galvu. Tad man varēja būt kādi 13 gadi. Tētim, kā jau mežsargam, ziņoja par beigtu vilku, un tad nu es ar mugursomu devos uz norādīto vietu mežā, lai atrastu to galvu un atnestu mājās, jo gribējās arī tādu izbāzeni. Atceros, ka galva bija ļoti smaga vai arī tad vēl nebija

tāda spēka. Vai nebija bail? Nē, jo, augot meža vidū, biju redzējusi ne tādus vien eksemplārus. Tā vilka galva kā izbāzens šogad bija skatāma bibliotēkas izstādē.

Ko vairāk patīk fotografēt, cik bieži to darāt un kur glabājat fotogrāfijas? Vai mēdzat aplūkot bilžu albumus?

– Ļoti patīk fotografēt dabas skaistumu. Cenšos katru gadu vienā un tajā pašā ziedēšanas stadijā nofotografēt kādu vienu koku vai ziedošu krūmu un salīdzināt ar iepriekšējiem gadiem. Telefons gandrīz vienmēr ir kabatā, lai nepalaistu garām kaut ko skaistu. Patīk fotografēt savus suniņus. Pašai gan nepatīk fotografēties. Agrāk, kad fotografijas tapa, izmantojot fotoaparātu, tad gan bildes attīstīja un lika albumos. Tagad viss glabājas datorā un telefonā. Dažreiz mājās aplūkojam vecos, vēsturiskos albumus, interesanti paskatīties, kā cilvēki ģērbās, kādās situācijās fotografējās. Mājās ir daudz vecu bilžu, jo vīratēvs bija fotogrāfs.

Kam vēl bez darba un medībām veltāt laiku ziemas dienās un vakaros? Vai patīk gatavot gardas maltītes savējiem? Ko tradicionāli ceļat Ziemassvētku galdā?

– Īpaši daudz brīva laika nav, jo, kā saka, lauku sētā darba daudz. Patīk minēt krustvārdu mīklas. Ziemassvētkos tradicionāli gatavoju rasolu, “pilē” sutinātas cūku ribiņas, pašas gatavotas asins putraindesas un visādas gardumus. Gatavoju ar prieku, jo pārsvarā pārtiekam no pašu saražotās produkcijas.

Gads tuvojas izskaņai. Ar kādu apņemšanos vai vēlmi uzsāksiet Pūķa gadu?

– Pūķis ir mans gads, tāpēc ceru, ka viss būs labi un pūķītis palīdzēs visos darbos.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Mājas sargi. Sunītes – Mokka un Ziga – sargā māju un saimniekus.

Baltinavā slēdz pasta nodaļu

Vai pasta vietā – pakomāts?

Ingrīda Zinkovska

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas Pasts" pieņēmusi lēmumu par pakalpojuma sniegšanas formāta maiņu Baltinavā. Iedzīvotājiem tā ir bēdīga ziņa. No šī gada 27.decembra pasta pāriet uz pakalpojuma formātu – pasta pakalpojums pēc klienta pieprasījuma klienta norādītajā adresē. Tas nozīmē, ka pasta nodaļa Baltinavā nedarbosies.

"Jā, tā ir ļoti bēdīga ziņa, ka pasta nodaļa Baltinavā vairs nedarbosies. "Latvijas Pasts" sākumā zvanija mums, ka Baltinavā neuzturēs pasta nodaļu, tad arī pienāca oficiāla vēstule, ka viņi lauž līgumu par telpu nomu, jo pasta nodaļas Baltinavā vairāk nebūs. Līgums par telpu nomu bija uz pieciem gadiem – līdz 2024.gada beigām. Kad runāju ar "Latvijas Pasta" pārstāvi, viņš to pamatoja, ka klientu ir ļoti maz, līdz ar to pakalpojums paliek dārgāks, izmaksas aug, tādēļ lauku teritorijās pasta pāriet uz pakalpojumu – pastnieka pakalpojums klienta dzīvesvietā, kā tas skaisti nodefinēts. Cik saprotu, tas nozīmē, ka iedzīvotājs sazvina pastnieku, kas apkalpo šo teritoriju, pastnieks ierodas pie viņa, un iedzīvotājs var nomaksāt rēķinus – par sakariem, elektrību... Protams, samaksājot par šo pakalpojumu," pastāstīja pagasta pārvaldes vadītāja S.Tabore.

Baltinavas pasta nodaļu "Latvijas Pasts" vēlējies slēgt jau 2021.gadā, taču tad vēl pastāvēja Baltinavas novads ar savu lēmējvaru. Sazinoties ar "Latvijas Pasta" pārstāvniecību, tika lūgts pasta nodaļu Baltinavā saglabāt. "Latvijas Pasts" pat uzslavēja baltinaviešus par to, ka mazie novadi cīnās par saviem iedzīvotājiem, par pasta nodaļu saglabāšanu laukos, kā piemēru minot Baltinavas, Vecpiebalgas novadus, turpretī lielie novadi to nedara. "Tanī laikā mūsos ieklausījās, jo bijām novads, kaut arī sarunas bija garas, dažāda veida un dažādos līmeņos. Rezultātā pasta nodaļu no vecās ēkas pārcēla uz pagasta pārvaldes ēku. Mēs ātri un ļoti operatīvi aptuveni

Foto - A.Kirsanovs

Pakomāts Baltinavā. Jau kādu laiku Baltinavā pie veikala uzstādīts un darbojas pakomāts. Par pakomāta uzstādīšanu pašvaldība interesējusies arī agrāk, taču pakalpojums tika atteikts. Jūtot, ka pasta nodaļu slēgs, parādījās arī pakomāts.

mēneša laikā, sasaucot divas ārkārtas domes sēdes, sakārtojām nepieciešamo dokumentāciju, lai varētu iznomāt telpas pasta vajadzībām. Turklāt nomas maksa nebija liela. Mums tā arī pateica, – ja līdz tam datumam neizdarīsiet, pasta nodaļas Baltinavā nebūs! Tagad ir cita situācija. Tagad "Latvijas Pasta" pārstāvis teica, ka Baltinava nav novads, bet Balvu novadā diemžēl nevienam interese nav bijusi, lai saglabātu kādu pasta nodaļu," secina pārvaldes vadītāja.

Saglabājot pasta nodaļu divarpus gadus, pasta pakalpojumi bija pieejami ne tikai baltinaviešiem. Uz Baltinavu sāka braukt arī cilvēki no Briežuciema, Rekovas, kur pasta nodaļa tika slēgta jau agrāk. Uzrunātie baltinavieši atzina, ka tagad veikt norēķinus grūtāk būs gados veciem cilvēkiem, jo jaunie veiksmīgi to dara internetā. Arī pasta norēķinu sistēmu (PNS) iedzīvotāji tagad varēs izmantot tikai Balvos un Kārsavā. Prese, vēstules jau tagad tiek piegādāta no Kārsavas.

Nodarbības skolā un bibliotēkā

Aicina skolēnus saudzēt dabu

Tilžas pamatskolā notika divas nodarbības "Ko atnes, to aiznes!". Nodarbību laikā skolēni uzzināja, cik svarīgi ir saudzēt dabu un kāda nozīme ir atkritumu šķirošanai.

Tilžas bibliotēkas vadītāja Ilze Pugača stāsta, ka ar skolēniem pārrunāja dabai draudzīgus cilvēka uzvedības principus dažādās sadzīviskās situācijās, piemēram, rīkojot piknikus mežā. Tikšanās teorētisko daļu papildināja praktiska darbošanās – saliekot dažādas puzzles, skolēni uzzināja par Latvijas ekosistēmu daudzveidību. "Pārrunājām, kāda ir ekosistēmu nozīme cilvēka dzīvē, savukārt Rāznes Nacionālā dabas centra speciāliste Diāna Selecka rosināja padomāt klātesošos par to, cik pārdomāti tiek veikti pirkumi veikalos," atklāj I.Pugača. Nodarbības apmeklēja 1.–3. un 4.–6. klašu skolēni.

Lai skolēni labāk izprastu dažādu lietu otrreizējo lietošanu, 8.decembrī Tilžas bibliotēkā būs radošās meistardarbnīcas "Lietu otrā dzīve". Vienā no darbnīcām Tilžas pamatskolas 3.klases skolēni veidos savu zīmējumu/telefonu turētāju. Taču 2. klases skolēni mēģinās izveidot savu pašdarināto rotaļlietu.

Uzzina par dabu. Bērni nodarbībā uzzināja gan jaunu informāciju, gan izmantoja jau zināmas lietas par dabu.

Foto - no personīgā arhīva

Kopā interesantāk. Skolēni dabas un vides jautājumus, tāpat kā citas tēmas, labprāt apgūst caur spēlēm un kopīgu darbošanos.

Īsumā

Adventa laikā svin Rorātmises

Rorātmise ir neatņemams Adventa, gaidīšanas laika, elements, tā ir Mise Vissvētākās Jaunavas Marijas godam. Rorātmises īpaša ārējā zīme ir aizdegta, liela, balta, apsieta ar lenti un izrotāta ar zaļumiem rorātu svece, kas simbolizē Adventa gaidīšanas aizbildni Mariju. Latvijā šo Misi vienmēr svin no rīta un tai ir prieka izpausme: tiek dziedāta himna "Gloria", vilkti balti ornāti, baznīcā ieslēdz pēc iespējas vairāk apgaismojuma. Bērzu baznīcā, piemēram, katru sestdienu (līdz Ziemassvētkiem), arī 9.decembrī pulksten 9 pie Dievmātes altāra notiks Rorātmises. Prāvests Oļģerts Misjūns skaidro, ka šo Misi svin vairāku cilvēku nodomā, lūgties var par dzīvājiem un mirušājiem.

Meklējam atbildi

Interesējas par ceļu tīrīšanu

Uz redakciju piezvanīja LILĪJA no Tilžas pagasta. Lasītāju, kurai ir piešķirta 1.invaliditātes grupa, satrauca aizvadītajā nedēļā aizputinātais ceļš un iespēja izkļūt līdz aptiekai. "Neprasu tīrīt par velti, esmu gatava samaksāt, lai tikai var izkļūt no mājām," teica sieviete.

Lai noskaidrotu, kāda ir situācija ar ceļu tīrīšanu, sazinājāmies ar Tilžas pagasta pārvaldes vadītāju ANNU BĒRZIŅU. "Vietējai varai ir pienākums rūpēties par ceļiem, kas ir tās īpašumā, savukārt māju īpašniekiem ir pienākums rūpēties par savu īpašumā esošo ceļu, arī sniega tīrīšanu no tā. Ja īpašnieks nespēj rūpēties un ir apstākļi, kad veselība neļauj, tad var vērsties vietējā pašvaldībā ar lūgumu sociālās palīdzības kārtā iztīrīt sniegu, kas minētajā gadījumā tajā pašā dienā arī tika izdarīts. Tilžas pagastā ir trīs šādas mājsaimniecības, kurās dzīvo cilvēki ar veselības problēmām, un cilvēki piezvina, kad nepieciešama palīdzība iztīrīt sniegu," skaidro pārvaldniece. Viņa arī piebilst, ka Valsts kontroles nostāja ir, ka pašvaldība drīkst sniegt maksas pakalpojumu tad, ja nav uzņēmēju, kuri varētu sniegt šādu pakalpojumu, pretējā gadījumā tiek kropļots uzņēmējdarbības tirgus: "Tilžas pagastā ir pietiekoši daudz uzņēmēju, kuri var sniegt šādu pakalpojumu."

Runājot par prioritātēm sniega tīrīšanā, Tilžas pagastā ir tāpat kā visā Latvijā, – prioritāri tiek tīrīti skolēnu pārvadājumu ceļi, tad, lai piena mašīnas var nokļūt līdz zemnieku saimniecībām, un attiecīgi visi pārējie ceļi. Pagastā ceļus tira ar pašvaldībai piederošo MTZ traktoru. "Ļoti intensīvas snigšanas un puteņošanas gadījumos tiek ņemts arī ārvalsts pakalpojums, noslēdzot līgumu par konkrētu ceļu tīrīšanu ar kādu no zemnieku saimniecībām," informē Tilžas pagasta pārvaldes vadītāja.

Sagatavoja A.Socka

Fantastisks piedzīvojums trīs

Iespējams, šim projektam būs turpinājums, jo notikušais ir savilņojis ne tikai pašus dalībniekus, bet liciis dzīvot līdzī arī viņu radniekiem un atbalstītājiem, plaši izskanot sabiedrībā. Sava veida konkurss ar pavisam cēlu mērķi – izmantojot neierastu formu, mainīt sabiedrības izpratni par vecumu, ļaujot saprast, ka novecošana, protams, ir neatņemama dzīves daļa, taču tā nav ne slimība, ne arī kāds pēkšņi radies defekts. Projekta rīkotāji akcentēja, ka tas ir tikai skaitlis, kas liecina par dzīves posmu. Vēlāk viņi pauda pārsteigumu par milzīgo atsaucību un interesi ne tikai no pašiem senioriem, bet arī viņu radniekiem vairākās paaudzēs, kuri aktīvi pieteica savus vecākus, vecvecākus, omes un vectētiņus.

Pārsteigumu projekts sagādāja arī mūspuses iedzīvotājiem, jo lasītājiem jau stāstījām, iepazīstinot ar EMERITAS BRENČEVAS veiksmi, kļūstot par vienu no 12 izvēlētajām dalībniecēm. Emeritai deklarētā dzīvesvieta ir Balvi, bet patstāvīgas dzīvesvietas viņai īsti nav, jo bieži sēž *uz koferiem*. Vadoties pēc noskaņojuma un vajadzības, Emeritai dzīve aizrit Balvos, Tilzā, arī Rigā un pat Cēsu novada Nītaurē, kur vasarās dzīvo viņas tuvinieki un var sadarboties ar mazmeitiņām.

Augustā viņa bija tikai ceļā uz pārvērtībām un tālākajiem notikumiem. Tagad viss jau noticis. Kā norisinājās projekts, kas piedzīvots, kādi iespaidi gūti, – sazinājamies ar Emeritu, lai par visu iztaujātu sīkāk.

Moto palīdz dzīvot

Sākums bija intriģējošs, jo masu mediji ziņoja, ka pasākumam pieteikušies seniori pat vairāk nekā 1000 cilvēku vecumā no 60 līdz 93 gadiem. Starp tiem bijāt arī jūs. Kas to rosināja darīt?

– Man patika projekta moto: “Vecums? Nē! Tikai skaitlis!” Aicinājumu pieteikties pamanīju sociālajos tīklos. Tā bija ziņa, ka meklē seniorus ar 60 plus, kuri būtu gatavi piedalīties fotoizstādes veidošanā ar minēto nosaukumu. Pasākumu organizēja slavenā pasākumu aģentūra “Luka”, bet izstādes ideja pieder producentei, aģentūras “Luka” vadītājai Inesei Lukaševskai. Uzdevums man šķita it kā vienkāršs, – pastāstīt par sevi un kopā ar stāstu e-pastā nosūtīt arī foto. Bija jāsapratavo apraksts, kā jūties, kā uztver dzīvi, ko dari, lai justos moža. Sapratu, ka pati precīzi atbilstu izstādes nosaukumam, sagatavoju aprakstu par savām aktivitātēm un nosūtīju.

Par jūsu darbošanos esam stāstījuši arī laikraksta lasītājiem. Ko interesantu rakstījāt projekta rīkotājiem?

– Teicu, ka jaunības garu saglabāju, nemitīgi darbojoties, un aprakstīju to visu plašāk. Pastāstīju, ka dzimtajās mājās Tilžas pagastā ravēju, kaplēju, pļāju zāli ar izkapti, regulāri kopju aptuveni 50 aizgājēju atdusas vietas dažādās kapsētās (katru rudeni sveču vakaros aizdedzu aptuveni 170 svečītes), vasarās peldos kaimiņu dīķī, bet ziemās slēpoju. Mans labākais rezultāts bija 2022.gada ziemā, kad noslēpoju 861 km, jūsmojot par skaistajiem ziemas skatiem, vizošo sniegu un zaķu pēdiņām tajā.

Svētdienās apmeklēju dievkalpojumus Tilžas katoļu baznīcā un jau 16 gadus dziedu baznīcas korī. Savā laikā 20 gadus dziedāju Balvu kultūras nama jauktajā korī un piedalījos visos dziesmu svētkos – gan Balvu rajona, gan Latgales novada, gan lielajos Dziesmu svētkos Mežaparka estrādē. Šogad lielos Dziesmu un deju svētkus baudīju kā skatītāja un klausītāja: no rīta izgāju no meitas dzīvokļa Rigā un atgriezos mājās pusnaktī. Un tā 10 dienas pēc kārtas! Apmeklēju maksimāli visu, ko varēja apmeklēt. Tie bija fantastiski svētki ar neaprakstāmām emocijām! Vēl šī gada īpašs notikums man bija Maksima Galkina koncerts Cēsu koncertzālē. Katru rudeni piedalos arī pasaules latviešu diktāta rakstīšanā, lai pārbaudītu savas latviešu valodas zināšanas.

Labi zināms, ka esat liela kultūras pasākumu apmeklētāja un liecība tam ir sakrātās programmiņas.

– Man ļoti patīk kultūras dzīve: teātris, operas un baleta izrādes, koncerti, mūzikas festivāli vai brīvdabas pasākumi un izstādes. Aptuveni 50 gadus esmu krājusi šo pasākumu programmiņas un slavenu dziedātāju un aktieru autogrāfus. Manā kolekcijā ir vairāk nekā 1300 programmiņas un 13 blociņi ar vairāk nekā 540 autogrāfiem, ieskaitot R.Paula, N.Bumbieres,

Fotosesijas laikā. Emeritas atziņa: “Seniori nav tikai cilvēki cienījamos gados, bet viņiem ļoti labi sanāk iejusties arī modeļu lomā.”

M.Vilcānes, O.Grīnberga, M.Brauna, I.Kalniņa, M.Galkina, grupas “Boney M” un citu slavenību autogrāfus. Balvu Centrālajā bibliotēkā bija rīkota mana pirmā izstāde, un tas bija liels notikums manā dzīvē. Man ir jau idejas nākamajām izstādēm. Patīk ceļot, bieži dodos kopā ar meitas ģimeni. Esam pabijuši daudzās Eiropas valstīs, bet tālākais ceļojums līdz šim bijis uz Kanāriju salām.

Kas vēl raksturo pašas dzīvi un uzskatus?

– Īpašu prieku man sagādā nodarboties ar labdarību, palīdzēt tiem, kam klājas grūti. Regulāri atbalstu “ziedot.lv”, ukraiņus, Tilžas katoļu baznīcas remontus utt. Tilzā dzīvo ukraiņi, un es viņiem dāvāju dažādus lauku labumus no sava dārza. Man patīk moto: “Ja nevari par pliku PALDIES, tad tavai cilvēcībai beigas.” Bet mani vada daudzi moto, starp kuriem galvenais ir: “Es esmu bagāta, man pieder viss, kas ar mani ir noticis!” Savukārt manai māmiņai bija ļoti labs teiciens: “Pricynoj sevi!” (Priecini sevi!) To novēlu arī visiem citiem, – priecāties par to, kas mums ir, un neskumt par to, kā nav!

Tas tik bija notikums

Skaidrs, ka tik daudzpusīgs stāsts projekta autorus neatstāja vienaldzīgus. Kā viss notika tālāk?

– Fotoizstādei pieteicās vairāk nekā 1000 dalībnieki, pat ārzemēs dzīvojošie. Protams, biju ļoti priecīga, ieraugot starp 12 finālistiem arī savu vārdu. Septembrī notika pārvērtības.

Katram finālistam tika veidots individuāls stils profesionālu vizāžistu un stilistu vadībā, un pēc tam notika fotosesija. 12 finālisti pārtapa modes ikonās. Visi izstādes tapšanā iesaistītie darbojās bez maksas. Gribu iepazīstināt ar komandu, kas strādāja ar finālistiem: Inese Lukaševska, aģentūras “Luka” dibinātāja, producente, režisore, izstādes idejas autore, kura pēdējo gadu laikā ir nesusi pasaulē Latvijas vārdu. Grīmu man veidoja Una Bernatoviča, imidžas skolas – studijas dibinātāja un vadītāja, starptautisku konkursu dalībiece un uzvarētāja, kurai sava tēla veidošanu uztic mūziķi un dziedātāji, foto un TV projektu veidotāji. Bija paties prieks iepazīties ar Unu, kura ir ļoti sirsnīgs un jauks cilvēks. Savukārt stilu man veidoja Dace Vaivara – modes žurnāliste un stiliste. Viņa savulaik ir studējusi modi un katru gadu apmeklēja Milānas modes nedēļu skates. Fotografēja mani Alvilis Ronalds Bijons – fotogrāfs un radošuma kalngals. Viņa raksturošanai būs pietiekami pateikt citu fotogrāfu teikto: “Pie šī es pats labprāt nofotografētos.”

Pastāstiet sīkāk par pašām pārvērtībām. Tas taču bija liels notikums, vai ne?

– Pārvērtības notika trīs dienas, katrā dienā četriem cilvēkiem. Pirms pārvērtībām tiku fotografēta dažādos veidos un no visām pusēm. Tad stiliste Dace Vaivara piemeklēja apģērbu. Tur bija neliela garderobe, no kuras izvēlējos apģērbu un pielaiķoju. Pirms tam mums bija jāaizsūta arī savi izmēri. Pielaiķojām cepures, brilles un citus aksesuārus. Ik pa brīdī šajā procesā pieslēdzās arī Una un Inese, līdz tika atrasts piemērotākais stils. Tad friziere izveidoja matu sakārtojumu un Una veidoja grimu – apmēram vienu stundu. Tad atkal sekoja fotosesija. Fotografē ar asistenti

 Otro reizi dzīvē biju sajutusies kā māksliniece.

LTV 1

- 6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Kas te? Es te!" Raidījums bērniem. Atk.
6.30 "Animācijas seriāli".
9.00 "Tutas lietas 9". Raid. bērniem. Atk.
9.05 "Ukulele". Raidījums bērniem.
9.20 "Supervaronu akadēmija". Seriāls bērniem.
9.35 "Animācijas filmas".
10.00 "Princis lāča ādā". Pasaku filma.
11.00 "Aksts un traģiķis Edgars Liepiņš". Dok. filma.
12.00 "Dievkalpojums Āgenskalna baptistu baznīcā".
13.00 "Lielās patiesības".
13.30 "Saplēstā krūze". Daudzseriņu filma.
14.25 "Ķepa uz sirds". Atk.
14.55 "Province". Atk.
15.25 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
16.25 "Daudz laimes, jubilāri!" Atk.
17.05 "Kultūrdeva".
18.00 "Dienas ziņas".
18.25 "Mīlestība ziemā". Melodrama.
20.00 "Panorāma".
20.14 "De facto".
21.05 "Svešā šupuldziesma". Dok. filma.
21.50 "Šerloka Holmsa privāta dzīve". Kriminālkomēdija.
23.55 "Labdarības maratons *Dod pieci!*". Atk.

LTV 7

- 5.00 "Aizliegtais papēmiens". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Ielas garumā". Atk.
6.35 "Šefpavārs Mišels Rū: Francijas dienvidu garša". Dok. filmu cikls.
8.55 "Ekspedīcija ar Sīvu Bekšolu". Dok. filmu cikls.
9.50 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.
10.00 "Labdarības maratons *Dod pieci!*". Atk.
12.05 "Ekspedīcija ar Sīvu Bekšolu". Dok. filmu cikls.
12.58 "Pie stūres. *Deutsche Welle* žurnāls".
13.25 "Pasaules kausa izcīņa biatlonā". Tiešr.
14.15 "Vides fakti". Atk.

- 9.00 "Džeimija receptes ikdienas maltītem".
Kulinārijas raid.
9.30 "Dzīvīte brīvdienās 9".
Televēikala skatlogš".
10.00 "Biznesa attīstība 3".
10.35 "Dzādas svētku rokasgrāmata 4". Kulinārijas raidījums.
11.05 "Inga Lindstrēma. Mīlestībai nav noilguma". Melodrama.
13.10 "Izaicinoš liķeni". Romantiska drāma.
15.10 "Sniegotie Ziemassvētkurizni". Ziemassvētku brīvdienas". Melodrama.
19.00 "Ziemassvētki Glenbruka". Romantiska drāma.
21.00 "Ziemassvētki, ko atcerēties". Romantiska komēdija.
22.50 "Baltazars 5". Seriāls.
2.10 "Izšķirtas pēc dzimšanas". Drāma.

TV24

- 6.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
7.00 "Preses klubs". Atk.
8.30 "Nedēļa P.S.". Atk.
9.30 "Pieci novadi Latvijā".
10.00 "Globuss". Atk.
11.00 "Grāmatu kods". Atk.
11.30 "Laimīgs un vesels".
12.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
13.00 "Preses klubs". Atk.
14.30 "Vēlais ar Streipu".
15.00 "Globuss". Atk.
16.00 "Latvijas labums". Atk.
17.00 "Naudas cena". Atk.
18.00 "Dr. Apinis". Atk.
19.00 "Stopkadri kopā ar Armandu Puči".
19.30 "Radio Svoboda: par svarīgo Krievijā un pasaulē".
20.30 "Meli un fakti".
21.00 "Alma Mater".
22.00 "Kārtības rullis". Atk.
23.30 "Uz līnijās". Atk.
24.00 "Dienas personība". Atk.
0.30 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
1.30 "Globuss". Atk.
2.30 "Preses klubs". Atk.
4.00 "Uz līnijās". Atk.
4.30 "Ziņu Top". Atk.
5.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.

TV3 Life

- 5.00 "Džeimija receptes ikdienas maltītem".
Kulinārijas raid.
5.30 "Projekts *Bloks 13*". Realitātes seriāls.
6.30 "Kontakts kopā ar doktoru Čārlzu Stenliju 2".
7.00 "Projekts *Bloks 13*". Realitātes seriāls.
8.05 "Sapņu māja 19". Izklaidējošs raid.

Vārdadienu svin: Hilda, Teiksmā

- 8.00 "Latvijas sakrālais mantojums".
8.30 "Mēs varam – mēs darām!".
9.00 "Lidaku ielenknie".
9.30 "Mājā un sētā".
10.00 "Āzija 360".
11.00 "Maksāteršanās noslēpumi".
11.30 "Prāta banka". TV spēle.
12.30 "Welcome to My World".
15.00 "Autodroms".
15.30 "Tikšanās vieta. Valmieras novads".
16.00 "Ideju taka".
16.30 "Latvijas stāsti".
17.00 "Sveicināti Viduskurzemē".
17.30 "Nedēļa Jēkabpilī".
18.00 "Runā Latgale".
18.30 "Limbažu novads rada un dara".
19.00 "Personības kods".
20.00 "Māmiņu sarunas kopā ar Gundegu Rozi".
21.00 "Tiksimies stacijā 2".
21.30 "Maksāterē kopā ar Olti!".
22.00 "Džona Doreda sala". Dok. filma.
23.00 "Tavs mūzikas avots".
24.00 "Nedēļa Latvijā". Atk.
0.30 "Tikšanās vieta. Valmieras novads".
1.00 "Vērtīgi zināt".
1.30 "Zaļā gaisma".
2.00 "Skats no Ventspils".
2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
3.00 "Kāpēc?".
3.55 "Latvijas stāsti".
4.15 "Āzija 360".
4.35 "Maksāterē kopā ar Olti!".

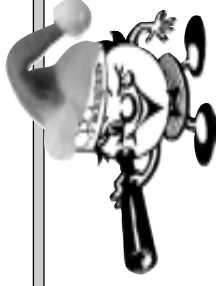

Pārpildītā tramvajā jauns cilvēks vēlas paligt blakusstāvošajai sievietei, lai viņa nopikstīnā taloniņu, un uzrunā viņu:
– Jaunkundzīt...
Viņa: – Jūs esat pārlicēnāts?
Viņš: – O, atvainojiet, kundze...
Viņa: – Esat pārbaudījies?
Viņš: – Hmm... vienu mirklīti...
Viņa: – Vai pagūsiet?
Viņš: – Nu, kaut kā nebūt...
Viņa: – Kaut kā nebūt es arī mājās varu.

ReTV

- 5.10 "Āzija 360".
6.00 "Maksāterē kopā ar Olti!".

AFIŠA

Balvu Novada muzeja

□ Tēlnieka Vitālija Peļņas izstāde "Dzīves ģeometrija".
9.decembrī plkst. 11.00 bezmaksas darbnīca, pašarpūpes līdzekļa izgatavošanas darbnīca – filcētas ziepes Balvu Lāča dārza akmeņu formā.

Balvos

9.decembrī plkst. 16.00 Balvu Mūzikas skolā notiks kamerģitāras koncerts "Dzīvības balvis. Transformācija".
Koncertā pīrecēs flautiste Liene Denisiņuka-Straupe, sitam-instrumentāliste Elīna Endezele un pianiste Kristīne Paula. Ieeja: bez maksas.

9.decembrī plkst. 19.00 senioru deju kopai "Luste" – 40. *Koncertā piedalās: Rugāju tautas nama deju kopu "Ezerrieksts", Stopiņu pagasta senioru deju kolektīvs "Ulenbroks", Ludzas kultūras nama senioru deju kolektīvs "Atvasara", Gulbenes kultūras centra deju kolektīvs "Vērdiņš", Balvu KAC deju kolektīvi "Rīka", "Nebēda" un "Balvu vilciņš".*

10.decembrī plkst. 16.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā Baltinavas pagasta dramatisks kolektīvs "Palādas" ar Danskovītes komēdijas "Ontons i Anne" VI daļu "Ontons i Zimassvētki". Biļetes cena – EUR 5.

16.decembrī plkst. 16.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā koncerts "Virs zemes miers un cilvēkiem labs prāts", Balvu Kultūras un atpūtas centra jauktais koris "Mirkliis" kopā ar komponistu Valdi Zilveru.

17.decembrī plkst. 11.30 Balvu evaņģēliski luteriskajā baznīcā jauktā kora "Mirkliis" (kopā ar komponistu Valdi Zilveru) koncerts "Virs zemes miers un cilvēkiem labs prāts".

17.decembrī plkst. 16.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā Balvu Kultūras un atpūtas centra teātra studijas un bērnu vokālās studijas "Notiņas" koncertuzvedums "Gaidot".

Balvu pagastā

13.decembrī plkst. 11.00 Naudaskalna tautas namā Ziemassvētku rūķu darbnīca.

Baltinavā

14.decembrī plkst. 15.00 eglītes iedegšana pagastā. Baltinavas bibliotēkā skatāma izstāde Ziemassvētku noskaņās – Aijas Keišas, Anitas Kašas un Valentīnas Daukstes radošie darbi. Rokdarbus iespējams arī iegādāties!

Bērzkalnē

8.decembrī plkst. 16.00 Bērzkalnes estrādē gaismiņu iedegšana pagasta lielajā eglē.

Kubulos

Līdz 8.janvārim darbdienās kultūras namā skatāma kolektīvu "Rūtas" un "Vakarblāzma" rokdarbu darinājumu izstāde "Sajūti ziemai".

8.decembrī plkst. 19.00 ziemas vakarēšana Kubulos ar humora pieskaņu kopā ar Susāju pagasta dramatisko kolektīvu "Spārites". Danskovītes luga "Dorgis pirkums". Pasākums latgaliešu valodā ar muzikālu papildinājumu un izlozi. Ieejas maksa – EUR 3.

Balvu Novada muzeja

□ Tēlnieka Vitālija Peļņas izstāde "Dzīves ģeometrija".
9.decembrī plkst. 11.00 bezmaksas darbnīca, pašarpūpes līdzekļa izgatavošanas darbnīca – filcētas ziepes Balvu Lāča dārza akmeņu formā.

Balvos

9.decembrī plkst. 16.00 Balvu Mūzikas skolā notiks kamerģitāras koncerts "Dzīvības balvis. Transformācija".
Koncertā pīrecēs flautiste Liene Denisiņuka-Straupe, sitam-instrumentāliste Elīna Endezele un pianiste Kristīne Paula. Ieeja: bez maksas.

9.decembrī plkst. 19.00 senioru deju kopai "Luste" – 40. *Koncertā piedalās: Rugāju tautas nama deju kopu "Ezerrieksts", Stopiņu pagasta senioru deju kolektīvs "Ulenbroks", Ludzas kultūras nama senioru deju kolektīvs "Atvasara", Gulbenes kultūras centra deju kolektīvs "Vērdiņš", Balvu KAC deju kolektīvi "Rīka", "Nebēda" un "Balvu vilciņš".*

10.decembrī plkst. 16.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā Baltinavas pagasta dramatisks kolektīvs "Palādas" ar Danskovītes komēdijas "Ontons i Anne" VI daļu "Ontons i Zimassvētki". Biļetes cena – EUR 5.

16.decembrī plkst. 16.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā koncerts "Virs zemes miers un cilvēkiem labs prāts", Balvu Kultūras un atpūtas centra jauktais koris "Mirkliis" kopā ar komponistu Valdi Zilveru.

17.decembrī plkst. 11.30 Balvu evaņģēliski luteriskajā baznīcā jauktā kora "Mirkliis" (kopā ar komponistu Valdi Zilveru) koncerts "Virs zemes miers un cilvēkiem labs prāts".

17.decembrī plkst. 16.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā Balvu Kultūras un atpūtas centra teātra studijas un bērnu vokālās studijas "Notiņas" koncertuzvedums "Gaidot".

Balvu pagastā

13.decembrī plkst. 11.00 Naudaskalna tautas namā Ziemassvētku rūķu darbnīca.

Baltinavā

14.decembrī plkst. 15.00 eglītes iedegšana pagastā. Baltinavas bibliotēkā skatāma izstāde Ziemassvētku noskaņās – Aijas Keišas, Anitas Kašas un Valentīnas Daukstes radošie darbi. Rokdarbus iespējams arī iegādāties!

Bērzkalnē

8.decembrī plkst. 16.00 Bērzkalnes estrādē gaismiņu iedegšana pagasta lielajā eglē.

Kubulos

Līdz 8.janvārim darbdienās kultūras namā skatāma kolektīvu "Rūtas" un "Vakarblāzma" rokdarbu darinājumu izstāde "Sajūti ziemai".

8.decembrī plkst. 19.00 ziemas vakarēšana Kubulos ar humora pieskaņu kopā ar Susāju pagasta dramatisko kolektīvu "Spārites". Danskovītes luga "Dorgis pirkums". Pasākums latgaliešu valodā ar muzikālu papildinājumu un izlozi. Ieejas maksa – EUR 3.

15.decembrī plkst. 15.00 kopīgi iedegsim gaismiņas lielajā svētku eglītē, lai gašāks ceļš uz Ziemassvētkiem.

Lazdukalnā

8.decembrī plkst. 14.30 gaismiņu iedegšana svētku eglītē!

Rugājos

8.decembrī plkst. 13.30 tautas namā pasākums visai ģimenei ar pirmsskolas un sākumskolas bērniem "Sniegavīrs Rūķu ciemā". Dziesmas un rotaļas kopā ar RŪĶENĪTI NOTIŅU no Jelgavas. Ieejas maksa – EUR 3.

Ap plkst. 14.30 "Iemirdzas svētku eglēs Rugājos".

9.decembrī plkst. 18.00 Rugāju tautas namā Baltinavas dramatiskā kolektīva "Palādas" izrāde "Ontons i Anne" 10. daļa "Ontons i hobiji". Biļetes iepriekšpārdošanā un arī teātra dienā. Ieejas maksa – EUR 4.

17.decembrī plkst. 15.00 Rugāju Romas katoļu baznīcā koncerts Trešajā adventē. Uzstājas Ļaudonas jauktais koris "Lai top!", diriģents Jāpis Trūps.

Skīlbēnos

9.decembrī plkst. 21.00 NKMC "Upīte" Ziemassvētku jampadracis ar grupām "All Day Long", "PND" un "Zaķis". Ieejas maksa – EUR 5.

16.decembrī Balvu novada atklātais čempionāts zolitē. Sacensības notiks kultūras centra "Rekova" telpās. Reģistrācija **no plkst. 9.30**. Sacensību sākums **plkst. 10.00**. Tikš izspēlētas **6 - 7 kārtas**. Dalības maksa – EUR 5 (maksājumu veic reizē ar reģistrāciju). *Apbalvošana: 1.-3. vieta (kausis); 4.-10. vieta (medaļas); visiem dalībniekiem (1.-10.vieta) – diplomu, pārējiem dalībniekiem – pateicības par piedalīšanos, visiem – saldumu balvas*. Sacensību galvenais tiesnesis – Francis Bukšs, tālr. nr. 26535120.

Tilžā

Katru darbdienu līdz 8.decembrim Tilžas pagastmājas 2.stāvā satiekas latviešu un indiāņu kultūras Tilžas KVN pulciņa "Tilžas rūķi" dalībniecu rokdarbos un Judītes Mik-Grīnevičas *sapņu ķerājos*. Nāc aplūkot! Sapņu ķerājus varēs arī iegādāties.

Vīksnā

19.decembrī plkst. 18.00 tautas namā piparkūku gatavošanas meistarklase, vadītāja Armita Melberga. *Dalības maksa – EUR 5. Produkti un dekorā ir iekļauti cenā*. Pieteikties līdz 17.decembrim, zvanot pa tālruni 20284144.

□ Tautas nama skatāma Olgas Rečes personalizstāde.

Zīguros

17.decembrī no plkst. 12.00 kultūras namā ikviens tiek aicināts uz Ziemassvētku tirdziņu, lai iegādātos vietējo zemiņu, amatnieku un mājrāzotāju radītos darinājumus un baudītu kopējo atmosfēru.

Pārpublicēšanas gadījumā "Vaduguns" aisaucē obligāta

TV PROGRAMMAS

no 11. līdz 17.decembrim

LTV 1

16.45 "Dzimšanas ceļojumā".
Kambodžas dejojāji".
Dok. filmu cikls.
17.00 "Dari pats!" Dok. filmu cikls.
17.05 "Globalizācija un mēs. *Deutsche Welle* žurnāls".
17.35 "Ražots Vācijā. *Deutsche Welle* žurnāls".
18.05 "Tēvs Teds 2".
Situāciju komēdija.
19.00 "Sovakar. RUS.LSM.LV ziņas".
19.30 "Dosimies ceļojumā! Nūporta, miljardieru varenākie mirkļi". Dok. filmu cikls.
19.45 "Dosimies ceļojumā! Kad jāvēl valdīja Buda un Siva". Dok. filmu cikls.
20.00 "Dosimies ceļojumā! Klimandžaro, Hemingveja safari". Dok. filmu cikls.
20.15 "Ekspeidīcija ar Stīvu Beksolu". Dok. filmu cikls.
21.10 "Mērdoka noslēpumi 12". Detektīvseriāls.
22.00 "Tuvu". Drāma.
23.45 "Vai viegli būt jaunam?" Dok. filma.
1.05 "Pasaules meistarsacīkstes hokejā". Dok. filmu cikls.
3.08 "Dari pats!" Dok. filmu cikls.
3.15 "Tel" Latvijas raid. Atk.
4.15 "Sporta studija". Atk.
6.30 "Labākais no *Euro maxx*. *Deutsche Welle* žurnāls".
7.00 "Saldā indes garša". 7.sērija.
7.55 "Tel Latvijas raidījums". Atk.

LTV 7

5.00 "Vides fakti". Atk.
5.30 "Ceturťā studija". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.
6.30 "Labākais no *Euro maxx*. *Deutsche Welle* žurnāls".
7.00 "Saldā indes garša". 7.sērija.
7.55 "Tel Latvijas raidījums". Atk.
8.55 "Ceturťā studija". Atk.
9.25 "Ķeķa uz sirds". Atk.
9.55 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk.
10.40 "Dzīvnieki – operatori". Dok. filmu cikls.
11.30 "Spēlmaņu cilts". Atk.
12.00 "Personība. 100g kultūras". Atk.
12.50 "Tavās rokās 2". Seriāls.
13.50 "Pie stūres. *Deutsche Welle* žurnāls".
14.20 "Dosimies ceļojumā! Tērnars: pa Luāras upi". Dok. filmu cikls.
14.35 "Dosimies ceļojumā! Kipra, mazzināmas salas franču vēsture". Dok. filmu cikls.
15.30 "Dosimies ceļojumā! Budapešta, tūkstoš un viena ūdens galvaspilsēta". Dok. filmu cikls.
15.05 "Dari pats!" Dok. filmu cikls.
15.10 "Pasaules kausa izcīņa

19.10 "Bez tabu".
19.57 "Engēļi pār *Latviju* zvanu centrs".
20.00 "TV3 ziņas".
20.45 "Degpunktā 13".
21.10 "Engēļi pār *Latviju* zvanu centrs".
21.20 "Viens pats mājās 3". Komēdija.
23.30 "Ziemassvētku rezervācija". Romantiska drāma.
1.25 "Tumsākie prāti". Trilleris.
3.25 "UgunsGrēks 14". Seriāls.
5.00 "Viņas melo labāk 6". Seriāls.
5.30 "Ticīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.
6.00 "Dzadas svētku rokaspēlmaņu 4". Kulinārijas raidījums.
6.30 "Salauzťā". Seriāls.
7.30 "Ievainotie putni". Seriāls.
8.30 "Mani remonta noteikumi". Realitātes šovs.
10.00 "UgunsGrēks 9". Seriāls.
11.15 "UgunsGrēks 10". Seriāls.
11.50 "Slavenības randiņā 8".
12.55 "Gandrīz ideālas vakariņas 13". Izklaidējošs raidījums.
14.00 "Grejas anatomija 2". Seriāls.
16.00 "Mantojums". Seriāls.
17.00 "Liktneņa skartie". Seriāls.
19.00 "Slepavības šampāņi". Krimināldrāma.
21.00 "Ziemassvētki Harta pilī". Romantiska komēdija.
23.00 "Divāna eksperťi". Izklaidējošs raid.
24.00 "Zvani manam aģentam". Seriāls.
1.00 "Es milu tevī, Latvijai 8". TV šovs.
3.50 "Viņas melo labāk 6". Seriāls.

TV3 Life

19.30 "Dosimies ceļojumā! Nūporta, miljardieru varenākie mirkļi". Dok. filmu cikls.
19.45 "Dosimies ceļojumā! Kad jāvēl valdīja Buda un Siva". Dok. filmu cikls.
20.00 "Dosimies ceļojumā! Klimandžaro, Hemingveja safari". Dok. filmu cikls.
20.15 "Ekspeidīcija ar Stīvu Beksolu". Dok. filmu cikls.
21.10 "Mērdoka noslēpumi 12". Detektīvseriāls.
22.00 "Tuvu". Drāma.
23.45 "Vai viegli būt jaunam?" Dok. filma.
1.05 "Pasaules meistarsacīkstes hokejā". Dok. filmu cikls.
3.08 "Dari pats!" Dok. filmu cikls.
3.15 "Tel" Latvijas raid. Atk.
4.15 "Sporta studija". Atk.
6.30 "Labākais no *Euro maxx*. *Deutsche Welle* žurnāls".
7.00 "Saldā indes garša". 7.sērija.
7.55 "Tel Latvijas raidījums". Atk.

TV 3

5.00 "Animācijas seriāls".
5.15 "Zebra 7".
5.30 "Goldberģi 7". Komēdijseriāls.
6.25 "900 sekundes".
8.45 "Ceļvedis atvaļinājumam 4". Izklaidējošs raid.
9.50 "Nemilētie. Nolemtie 6". Seriāls.
10.25 "Komisars Aleksks 7". Seriāls.
11.25 "Mani virtuves noslēpumi 5". Realitātes seriāls.
13.00 "Pasaules smieklīgāko videokuriozu *Top 10*".
13.30 "Skrējēns pēc miljona 32". Realitātes šovs.
14.35 "Izmeklētājs Magnums 2". Seriāls.
15.35 "Randiņš ar likumu 5". Seriāls.
16.40 "Izmeklētāji". Seriāls.
17.45 "Engēļi pār *Latviju* zvanu centrs".
18.00 "TV3 ziņas īsumā".
18.10 "Uzcep pats!".
15.05 "Dari pats!" Dok. filmu cikls.
15.10 "Pasaules kausa izcīņa

TV24

6.00 "Preses klubs". Atk.
7.30 "Izstāsti Latvijai!" Atk.
8.00 "Ziņu *Top*". Atk.
8.30 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.
9.30 "Dienas personība".
10.00 "Uz līnijas". Atk.
10.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.
11.00 "Globuss". Atk.
12.00 "Dienas personība". Atk.
12.30 "Uz līnijas". Atk.
13.00 "Preses klubs". Atk.
14.30 "Latvijas labums".
15.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.
Izklaidējošs raidījums.

LTV 1

5.05 "Aizliegtais papēmiens". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Ķeķa uz sirds". Atk.
6.30 "Rīta *Panorāma*".
8.35 "Mīlas viesulis 18". Seriāls.
9.30 "Sešas māšas". Seriāls.
10.35 "Tavās rokās 2". Seriāls.
11.30 "Sniega māte". Pasaku filma.
12.30 "Lielās patiesības". Atk.
13.10 "Sporta studija". Atk.
13.55 "Kultūrdeva". Atk.
14.50 "Šodienas jautājums".
15.10 "Krustpunktā".
16.10 "Sešas māšas". Seriāls.
17.10 "Mīlas viesulis 18". Seriāls.
18.00 "Dienas ziņas".
18.56 "Ceturťā studija".
19.30 "Province".
20.00 "Panorāma".
20.37 "Šodienas jautājums".
21.10 "1.1. Aktuālā intervija".
22.00 "Kālini". Dok. filma.
23.30 "Bedre". Drāma.
1.15 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk.
2.00 "Ofēlija". Romantiska drāma.
3.45 "1000 jūdzes Kambodžā". Atk.
4.10 "1.1". Aktuālā intervija. Atk.

LTV 7

5.30 "Province". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.
6.30 "Eiropa fokusā. *Deutsche Welle* žurnāls".
7.00 "Saldā indes garša". 4.sērija.
7.50 "LV jaunatklāšanas raidījums 7el". Atk.
8.50 "Aizliegtais papēmiens". Atk.
9.50 "Acultecinieks". Atk.
10.05 "Spēlmaņu cilts". Atk.
11.25 "Personība. 100g kultūras". Atk.
12.15 "Tavās rokās 2". Seriāls.
13.20 "Pasaules kausa izcīņa biatlona". Atk.
15.25 "Vienmēr formā. *Deutsche Welle* žurnāls".
15.55 "Dosimies ceļojumā! Matks Tvens, Misisipi". Dok. filmu cikls.
16.09 "Dosimies ceļojumā! Upsāla". Dok. filmu cikls.
16.23 "Dosimies ceļojumā! Ravelis, Basku zeme". Dok. filmu cikls.
16.40 "Džona Lenona slepkavas izmeklēšana". Dok. izmeklēšana". Dok. centrs".

TV 3

5.00 "Animācijas seriāls".
5.30 "Goldberģi 7". Komēdijseriāls.
6.25 "900 sekundes".
8.45 "Ceļvedis atvaļinājumam 4". Izklaidējošs raid.
9.50 "Nemilētie. Nolemtie 6". Seriāls.
10.25 "Komisars Aleksks 6". Seriāls.
11.25 "Mani virtuves noslēpumi 5". Realitātes seriāls.
13.00 "Pasaules smieklīgāko videokuriozu *Top 10*".
13.30 "Skrējēns pēc miljona 32". Realitātes šovs.
14.35 "Izmeklētājs Magnums 2". Seriāls.
15.35 "Randiņš ar likumu 5". Seriāls.
16.40 "Izmeklētāji". Seriāls.
17.45 "Engēļi pār *Latviju* zvanu centrs".
18.00 "TV3 ziņas īsumā".
18.10 "Uzcep pats!".
19.10 "Bez tabu".
19.57 "Engēļi pār *Latviju* zvanu centrs".
20.00 "TV3 ziņas".
20.45 "Degpunktā 13".
21.10 "Engēļi pār *Latviju* zvanu centrs".

18.05 "Tēvs Teds". Situāciju komēdija.
19.00 "Sovakar. RUS.LSM.LV ziņas".
19.30 "Dosimies ceļojumā! Skaisti apraktā Sempjēra". Dok. filmu cikls.
19.45 "Dosimies ceļojumā! Skotija: Kormvola: Dafne di Morjē". Dok. filmu cikls.
20.00 "Dosimies ceļojumā! Džerbas mošejas". Dok. filmu cikls.
20.15 "Šefpavārs Mišels Rū: Francijas dienvidu garša". Dok. filmu cikls.
21.00 "Mērdoka noslēpumi 12". Detektīvseriāls.
21.45 "Zaļais pieskāriens". Dok. filmu cikls.
22.00 "Vikingi 6". Seriāls.
22.45 "Mežoniņais iecirknis 2". Kriminālseriāls.
23.30 "Pasaules meistarsacīkstes hokejā". Atk.
1.40 "Vienmēr formā. *Deutsche Welle* žurnāls".
2.10 "Tel Latvijas raidījums". Atk.
3.10 "12 elementi ainavā". Atk.
4.02 "Sporta studija. Aizkulisēs". Atk.

21.20 "Nemilētie. Nolemtie 6". Seriāls.
21.55 "Drifts. Nozieguma partneri". Seriāls.
22.55 "Spozīe prāti 3". Detektīvseriāls.
0.10 "Ūdens formula". Fantāzijas filma.
2.40 "Elenas spēle 4". TV šovs.
3.35 "UgunsGrēks 14". Seriāls.
5.00 "Viņas melo labāk 6". Seriāls.
5.30 "Ticīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.
6.00 "Dzērtiņa receptes ikdienas maltītem". Kulinārijas raidījums.
6.30 "Salauzťā". Seriāls.
7.30 "Mani mīļtie meli". Seriāls.
8.30 "Mani remonta noteikumi". Realitātes šovs.
10.10 "UgunsGrēks 9". Seriāls.
11.50 "Slavenības randiņā 8".
12.55 "Gandrīz ideālas vakariņas 13". Izklaidējošs raid.
14.00 "Grejas anatomija 2". Seriāls.
16.00 "Mantojums". Seriāls.
17.00 "Liktneņa skartie". Seriāls.
19.00 "Acerēties visu". Seriāls.
21.00 "Līdznācējs". Romantiska komēdija.
23.00 "Ideāli noziegumi". Seriāls.
0.10 "Zvani manam aģentam!". Seriāls.
1.10 "Dzīvīte brīvdienas 9".
1.45 "Liktneņa skartie". Seriāls.
3.50 "Viņas melo labāk 6". Seriāls.

TV3 Life

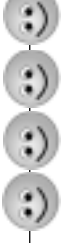
5.00 "Viņas melo labāk 6". Seriāls.
5.30 "Ticīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.
6.00 "Dzērtiņa receptes ikdienas maltītem". Kulinārijas raidījums.
6.30 "Salauzťā". Seriāls.
7.30 "Mani mīļtie meli". Seriāls.
8.30 "Mani remonta noteikumi". Realitātes šovs.
10.10 "UgunsGrēks 9". Seriāls.
11.50 "Slavenības randiņā 8".
12.55 "Gandrīz ideālas vakariņas 13". Izklaidējošs raid.
14.00 "Grejas anatomija 2". Seriāls.
16.00 "Mantojums". Seriāls.
17.00 "Liktneņa skartie". Seriāls.
19.00 "Acerēties visu". Seriāls.
21.00 "Līdznācējs". Romantiska komēdija.
23.00 "Ideāli noziegumi". Seriāls.
0.10 "Zvani manam aģentam!". Seriāls.
1.10 "Dzīvīte brīvdienas 9".
1.45 "Liktneņa skartie". Seriāls.
3.50 "Viņas melo labāk 6". Seriāls.

20.25 "Meža stāsti".
21.00 "ReTV ziņas deviņos".
21.30 "Latvijas stāsti".
22.05 "Zinkārgais Čiekurs 2".
22.40 "Ahiivars pārskatot".
23.15 "Spried ar *Deff*". Atk.
24.00 "ReTV ziņas". Atk.
0.30 "Cēsu novads – izcila vieta dzīvei!".
1.00 "Vērtīgi zināt".
1.30 "Meža stāsti".
2.00 "Skats no Ventspils".
2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
3.15 "Spried ar *Deff*". Atk.
3.55 "Āzija 360".
4.15 "Māja un sēťā".
4.35 "Ritms, kas vieno".

18.05 "Tēvs Teds". Situāciju komēdija.
19.00 "Sovakar. RUS.LSM.LV ziņas".
19.30 "Dosimies ceļojumā! Skaisti apraktā Sempjēra". Dok. filmu cikls.
19.45 "Dosimies ceļojumā! Skotija: Kormvola: Dafne di Morjē". Dok. filmu cikls.
20.00 "Dosimies ceļojumā! Džerbas mošejas". Dok. filmu cikls.
20.15 "Šefpavārs Mišels Rū: Francijas dienvidu garša". Dok. filmu cikls.
21.00 "Mērdoka noslēpumi 12". Detektīvseriāls.
21.45 "Zaļais pieskāriens". Dok. filmu cikls.
22.00 "Vikingi 6". Seriāls.
22.45 "Mežoniņais iecirknis 2". Kriminālseriāls.
23.30 "Pasaules meistarsacīkstes hokejā". Atk.
1.40 "Vienmēr formā. *Deutsche Welle* žurnāls".
2.10 "Tel Latvijas raidījums". Atk.
3.10 "12 elementi ainavā". Atk.
4.02 "Sporta studija. Aizkulisēs". Atk.

TV24

6.00 "Preses klubs". Atk.
7.30 "Dzīvīte". Atk.
8.00 "Ziņu *Top*". Atk.
8.30 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.
9.30 "Dienas personība".
10.00 "Uz līnijas". Atk.
10.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.
11.00 "Kārtības rullis". Atk.
12.30 "Uz līnijas". Atk.
13.00 "Preses klubs". Atk.
14.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.
15.00 "Latvijas labums". Atk.
16.00 "Dienas personība". Atk.
16.30 "Ziņu *Top*".
17.00 "Preses klubs".
18.30 "Uz līnijas".
19.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā".
20.00 "Vēlais ar Streipu".
20.30 "Soli priekšā".
21.00 "Kur tas suns aprakts?".
22.00 "Uz līnijas". Atk.

Kādi ir ideāla virēša izmēri? 90-60-40-90 gadu vecs, 60 miljoni konta, 40 grādu temperatūra.

mēnešu garumā

Pārvērtības. Patīkami taču kaut vai reizi dzīvē nokļūt profesionāļu rokās un redzēt, kā rodas pārvērtības.

Dzīve piespēlē notikumus. Emerita Brenčeva atzīst, ka šis projekts bijis fantastisks piedzīvojums trīs mēnešu garumā. Tas dāvējis neaizmirstamu pieredzi, ļoti īpašas sajūtas un skaistu ikdienu.

un Inese deva dažādus norādījumus – kā pagriezties, kā smaidīt vai smieties, kur nolikt rokas utt. Rezultātā 12 finālisti tika iemūžināti 2500 bildēs, no kurām notika vairākas atlases, un rezultātā palika tikai 12 fotogrāfijas. Varu iedomāties šo milzīgo darbu. Pārvērtību dienā piedalījās arī manas mazmeitiņas, kuras aktīvi izteica savu viedokli un norādījumus.

Projekta laikā veidoja arī prozas stāstus no mūsu iesūtītajiem izstādes pieteikuma aprakstiem. Radās daudz jautājumu, ko sūtīja e-pastā, un mums vajadzēja atbildēt. Saziņai un viedokļu apmaiņai bija izveidota WhatsApp grupa.

Oktobrī atklāja fotoizstādi. Tas laikam bija skaists pasākums?

– Tas notika mākslas centrā “Zuzeum” intīmā gaisotnē kopā ar radošo grupu un galvenajiem varoņiem, viņu draugiem un radiem. Vakaru vadīja Inese kopā ar iemīļoto runasvīru Mārtiņu Dauguli. Pa vienai atklāja visas 12 fotogrāfijas.

Fotoizstādes atklāšanā. Vakara gaitā nolasīja katra seniora dzīvesstāstu. Emocijas sita augstu vilni, jo foto varoņi savas bildes ieraudzīja pirmo reizi. Ar muzikālo sniegumu pasākumu kuplināja džeza dziedātāja Santa Šillere. Pēc izstādes fotogrāfijas nonāks dalībnieku personīgajā īpašumā. Visas 12 fotogrāfijas bija skatāmas Rīgas pilsētvidē – 42 vietās Rīgas ielās un 60 vietās tirdzniecības centros. Tās bija izvietotas uz digitāliem ekrāniem lielformāta standos un rotēja viena pēc otras. Noskenējot kvadrāt kodu, varēja izlasīt īsu aprakstu par konkrēto personu. Novembra beigās izdeva lielformāta mākslas kalendāru ar šīm 12 fotogrāfijām.

Kā gan bez dāvanām! Visi 12 dalībnieki saņēma ļoti vērtīgas dāvanas: kosmētikas komplektu 500 eiro vērtībā no eko kosmētikas uzņēmuma “Labrains” un dāvanu karti 500 eiro vērtībā brīļu vai saulesbrīļu iegādei no optikas uzņēmuma “Vizionette”.

Brīvbrīdi sagatavoja M.Sprudzāne

CILVĒK ZIŅAS

Tilžai savs galdauts ar 28 ciemu vārdiem

Foto - Z. Logina

2.decembrī Tilžas kultūras un vēstures namā notika tikšanās krēslas stundā tiem pagasta iedzīvotājiem, kam 55 plus, lai satiktos un kopā pavadītu izzinošu un muzikālu pēcpusdienu.

Visiem bija iespēja apskatīt arī muzeja krājumus. Lielu interesi radīja tamborēts Tilžas pagasta galdauts, kuru pirmo reizi apmeklētāji ieraudzīja Latvijas dzimšanas dienas koncertā “Abpus loga” un Tilžas pateicības zīmju pasniešanas pasākumā. Rokdarbnieču tamborētais Tilžas galdauts nes vēstījumu par 28 pagasta ciemiem.

Rokdarbu pulciņa vadītāja Dzidra Dulmane pastāstīja, ka galdauts tamborēts īpašā tehnikā – tādā kā unikālā rakstā no burtu un ciparu kombinācijām. Šajā darbā iesaistījušās vairāk nekā desmit pagasta rokdarbnieces, bet ideju izloloja Daiga Lukjanova. “Sarežģīti tehniski izskaidrot, bet es par šo maģisko rakstu uzzināju “Senajā klētī” no rokdarbnieces Baibas Pilānes, kura šādu rakstu zīmi izveidojusi Baltinavai. Interesanti, ka raksti sakrīta diviem mūsu ciemiem. To vēsturiskie nosaukumi ir 28, pat, ja tajos šobrīd nav neviena iedzīvotāja. Ciemu nosaukumi ir skaisti un unikāli, piemēram, Dievžekari, Mežarijas, Akmeņrūči, Ūdrene, Toki, Kāpessils un citi. Tamborēt vajadzēja konkrētus laukumus ar konkrētiem izmēriem, ko vēlāk satamborējām vienā lielā galdautā. Sākām divatā kopā ar Ivetu Kuģenieci, lai saprastu, cik centimetrus liels laukums jātamborē. Taču katrai rokdarbniecei ir savs rokraksts, viena tamborē stingrāk, cita – vaļīgāk. Konsultējām viena otru, palīdzējām, darbu kvadrātiņi tapa palēnām – no 4.maija līdz pat rudenim, 1.novembrim. Sanācām kopā un spriedām, kā salikt kopā, lai veidojas galdauts,” pastāstīja Dzidra Dulmane.

Iveta Kuģeniece tamborējusi vīra vecāku dzimtas ciema nosaukumu Kuģenieki. “Ideja ļoti patika! Galdauts būs vēsturiska atmiņa bērniem un mazbērniem. Rakstus atšifrēt gan vajadzēs zinātājiem,” domā Iveta. Savukārt Ilga Medne uztamborējusi divus kvadrātus ar ciemu vārdiem, un viens no tiem bijis Mēneši – vieta, kur pati dzimusi. Elita Zelča tamborējusi Mežarijas ciema, jo tajā dzīvo, bet Līga Guste – Stangu ciema vārdu, jo tur dzīvojuši vīra vecāki. Rokdarbnieces atzīst, ka grūtāk bijis kopdarbus satamborēt kopā vienotā galdautā.

✓ **Katrai rokdarbniecei ir savs rokraksts, viena tamborē stingrāk, cita – vaļīgāk.**

NEDĒĻAS CITĀTS

“Kā lai sliņķis strādā? Pavasārī – plūdi, vasarā nav vaļas, rudenī – dubļi, bet ziemā – sals!”
(No divu lasītāju sarunas)

Redakcija atvairina visiem, kurus “Cilvēkziņas” aizvainojušas vai aizvainos

Viedoklis

“Ir liels pieprasījums” pēc tiesiski korekta likumprojekta mājokļu kredītņēmējiem

EDGARS PASTARS, Finanšu nozares asociācijas vecākais padomnieks juridiskajos jautājumos, zvērināts advokāts

Citējot Saeimas Budžeta un finanšu komisijas priekšsēdētāju Reira kungu, “sabiedrībā ir liels pieprasījums” mājokļu kredītņēmēju atbalstam virzīt likumprojektu, kas nerada negatīvas sekas Latvijas ekonomikas izaugsmei, atbilst labas likumdošanas principiem un sniedz palīdzību tiem, kam tā tiešām ir nepieciešama. Diemžēl esošās izmaiņas Patērētāju tiesību aizsardzības likumā, kas nosaka “atlaidi” kredītņēmējiem, neparedz neko no augstāk minētā. Par Saeimas ieceri iebildumus ir izteikusi ne tikai Finanšu nozares asociācija (Asociācija), bet arī Latvijas Darba devēju konfederācija, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera, Ārvalstu investoru padome un Nekustamā īpašuma attīstītāju alianse. Lieki teikt, ka tos arī neviens vērā nav ņēmis.

Juridiskas neskaidrības un riski

Politiku virzītajā likumprojektā par “atlaidi” mājokļu kredītiem var konstatēt virkni neskaidrību un tiesisku risku. Piemēram, attiecībā uz iecerēto nodevu, kuru iekasētu bankas. Latvijas tiesas (gan Satversmes tiesa, gan administratīvās tiesas) ir vairākkārt norādījušas, ka valsts vai pašvaldības funkciju pilnīgas īstenošanas uzlikšana privātpersonām nav pieļaujama. Nodevu administrēšana ir valsts vai pašvaldību funkcija, un nodevas ir maksājamas par valsts vai pašvaldības veicamajām darbībām, kas izriet no valsts vai pašvaldības

funkcijām. Asociācija aicina atteikties no šādas netipiskas nodevas, jo tās administrēšana radīs ilgstošu un smagnēju procesu patērētājiem un kredīta devējiem. Jāņem vērā, ka bankas, administrējot šo nodevu, būs ne tikai atbildīgas par patērētāju tiesību ievērošanu, bet arī būs atbildīgas par valsts budžeta administrēšanu, kas automātiski iedarbinās smagnēju birokrātisku mehānismu.

Šis likumprojekts nav izstrādāts atbilstoši labas likumdošanas principam – tas neņem vērā datus, nav izvērtēta tā ietekme, kā arī nav ņemts vērā Saeimas Juridiskā biroja atzinumos paustais. Komisijas sēdēs dominē tikai deputātu viedoklis, kas netiek pamatots ar datu analīzi, izpaliek speciālistu diskusijas. Mūsu līdzšinējā pieredze liecina, ka racionāli argumenti politiķu diskusijās netiek ņemti vērā. Tie it kā izgaist un tiek interpretēti kā “draudi” vai “šantāža”. Šķiet, “atlaides” idejas virzītājiem pareizāka liktos banku klusēšana pat tad, ja skaidri redzams, ka tiek pieļauta neatgriezeniska kļūda. Taču klusēt mēs nedrīkstam – politiķi virza lēmumu, kas radīs negatīvas sekas banku klientiem un Latvijas ekonomikai kopumā. Ceram, ka deputātu vidū ir cilvēki, kuri mūs sadzirdēs, un ka politiķi spēs atteikties no kārdinājuma pelnīt politisko kapitālu uz Latvijas iedzīvotāju rēķina, aizsedzoties aiz “ierādīsim bankām vietu”. Šāda pieeja nekādu ekonomisko izrāvieni nevar nodrošināt, turklāt nozīmē to, ka vārdu ‘banka’ vēlāk citos lēmumos var aizstāt ar jebkuru citu biznesu.

Citu valstu prakse

Līdz šim diskusijās nereti tiek piesauktas citas valstis. Neejot detalizētā katrs valsts situācijas analīzē, jāatzīmē, ka nav noliedzams, ka Eiropā hipotekāro kredītņēmēju papildu aizsardzība ir valstu redzeslokā. Katrā valstī ir cits finansējuma resursu un kredītu cenošanas modelis, arī Latvijā bankām tas nav vienāds. Vieni izmanto grupas resursus, citi vairāk – noguldījumus, bet vēl citi – segto obligāciju priekšrocības. Eiropas Centrālā banka (ECB) nostāja vairāk ir bijusi kritiska pret valstu rīcību nekā atbalstoša, saskatot virkni risku. Piemēram, daudz piesauktajā Grieķijā atbalsts bija 0,2 procentpunkti, bet Latvijā to paredz 10 reizes lielāku. Jāatzīmē, ka valstīs, kas izvēlas sniegt atbalstu aizņēmējiem, arī depozītu likmes ir zemākas. Latvijā šobrīd depozītu likmes ir vienas no

augstākajām eirozonā, turklāt nereti maksājam arī par kontu atlikumiem un krājkontiem, kuros līdzekļi ir pieejami praktiski nekavējoties. Spānijā un Itālijā tiek izmantots ienākumu sliekšnis, kas Latvijā netiek izmantots. Apvienotā Karaliste izvēlējās vispamatotāko un atbilstošāko ceļu, no kā vadījās arī Asociācija – izveidot ietvaru, kā atbalstu sniegt esošā regulējuma ietvaros. Mainīga vai fiksēta likme – tā ir mūžsena diskusija un katras valsts tradīciju jautājums ne tikai kredītu sakarā, bet arī citiem pakalpojumiem. Ilgtermiņā mainīgās procentu likmes izmantošana ir patērētājam izdevīgāka, salīdzinot ar 1 – 2 gadu straujo pieaugumu. Citās valstīs, kurās likmju pārskatīšana notiek reizi 3 vai 5 gados, likmju pieaugumu neizjūt tik strauji, bet pastāv ticama iespēja, ka izjutīs vēlāk, bet ilgāk.

Kas tālāk?

Asociācijas piedāvājums valstij bija vienkāršs – iekasējiet lielākā apmērā kādu no esošajiem nodokļiem. Ideālajā variantā, sekojot Igaunijas pieredzei, tika piedāvāts, ka bankām 2023. gadā peļņu ļauj sadalīt dividendēs, samaksājot UIN pēc esošā režīma un UIN jauno režīmu – piemaksu ieviest no 2024. gada. UIN piemaksu valsts tagad paredz ieviest, par bāzi ņemot 2023. gada peļņu, tātad ir iespēja 2024.gadā attiecīgos papildu ieņēmumus sadalīt kredītņēmējiem ar valsts struktūru starpniecību. Turklāt veidā un apjomā, kas patiešām ir nepieciešams un izskaidrojams gan summas, gan satura ziņā.

Taču jautājums ir vairāk nekā tikai par vienu nodevu vai lēmumu. 2023.gads iezīmē uzticības krīzi starp finanšu sektoru un valsti, ieskaitot attiecības ar banku uzraugu – Latvijas Banku. Latvijas izaugsmes stāsta kontekstā 2024.gadā būtu jārod veids, kā necīnīties vienam pret otru publiskajā telpā, bet sarunāties ar noteiktu kopīgu mērķi. Bankas nav pret pārmaiņām, tās ne reizi vien ir pierādījušas, ka ir uzticami partneri pārmaiņu īstenošanā, nereti iznesot vislielāko smagumu un sabiedrības nopelumu. Taču pārmaiņām jābūt izrunātām un loģiskām, datus un analīzē balstītām. Latvija no esošās cīņas neiegūs. Juristi, dīvaini likumi un tiesvedības ir pēdējais, kas tam palīdz. Manā 20 gadu praksē Patērētāju tiesību aizsardzības likums ir pirmais tāds, kas top tikai politiskajos gaitējos, bez atbilstošas speciālistu iesaistes.

Ieskats tūrisma konferencē

Vai viss ir izcelts saulītē?

Latgales Tūrisma konferencē Balvos lektori sniedza ieskatu par nozares aktualitātēm, tostarp ar atraktīvu stāstījumu izcēlās mārketinga speciāliste LIENE KUPČA, uzsverot vērtīgu Latgales tūrisma pakalpojumu veidošanas un virzīšanas knifiņus.

Uzsākot sarunu, viņa atzina, ka mazāk runās par mārketingu: “Šodien stāsts drīzāk būs veltīts tam, vai viss ir izdarīts pašā pakalpojuma veidošanā? Gatavojoties šodienai, atcerējos, ka pirmo reizi par tūrisma mārketingu stāstīju pirms 10 vai vairāk gadiem Aglonā. Tolaik šķita, ka varēja pamācīt, kā pareizi mārketingš jādara. Jūs visi esat gudri, darāt brīnišķīgu darbu, tāpēc vēlos parādīt dažas

ceļotāji? Otrkārt, kurp ved mūsu visu ceļš jeb kāds ir kopējais ieguvums? Mūsu rīcībā ir leģenda, vēsture – vietai ir spēks un nozīme, kas veido jūsu tūrisma pakalpojumu stāstu. Kāpēc jebkuram ceļotājam jūs apmeklēt? Tā ir pilsētas vēsture, mantotie kultūrvēsturiskie objekti, bet, ja stāstu veido no jauna, tad tā ir brīnišķīga iespēja radīt jaunu leģendu, piemēram, kāpēc brūvējam šādu alu, kāpēc adām tieši šādas zeķes, kāpēc virpojam tieši šādus podus. Diemžēl šis stāsts ne vienmēr ir izstāstīts. Otrs lielais resurss bez vietas ir cilvēki. Pakalpojumu veidotājiem ir jāsaprot, cik veiksmīgi sadarbojas savā starpā. Kas ir cilvēku vajadzības, kuras jūs ievērojāt – vai cilvēks vēlas atpūsties ļoti mierīgi, vai arī ļoti intensīvi. Skaidrs, ka kāda daļa ceļotāju meklē klusumu, cita – smalkas garšu pieredzes, bet vēl citi – nesēdēt mierīgi.

Piemēram, igauņi, arī lietuvieši cep savus stāstus no tādām pašām sastāvdaļām kā jūs.

 Ari viesmīlīgajā Latgalē gadās, ka izsalkumu var remdēt tikai ar iegādāto snikeri benzintankā...

Atbildes jāmeklē pašiem. Mārketinga speciāliste Liene Kupča tūrisma nozares profesionāļus mudina padomāt, kā izdarīt vairāk ar mazākiem resursiem: “Latgalē varētu runāt vēl vairāk par jēgpilnu un vērtīgu mācīšanos kā izklaide, piemēram, adīšanas nometne. Tradicionālās amatu prasmes ir unikālas un ārkārtīgi ļoti vērtīgas lietas, ko esam ieradusi radīt tikai kā šovu, – čik, čik, tūrists ieskrien, apskatās, kā taisa podu, un aizskrien projām. Jēdzīgāk ļaut ceļotājiem pašiem darboties un patiesi iemācīties, nevis tikai apskatīties.” Tāpat speciāliste aicina noticēt sev un nešaustīties ar jautājumiem: “Vai ir gana smalki? Vai mani sapratīs? Vai tas nav pārāk provinciāli?” Drosme ir tam, kurš teiks, – es zinu, ko daru. Beidzam meklēt Latvijas Nokia, mēs paši esam nokias, un ne tikai.”

*Turpinājums 14.lpp.

Re, kā!

No piedāvātās palīdzības atsakās

Ingrīda Zinkovska

“Vaduguns” redakcija saņēma informāciju, ka Balvu novada Balvu pagastā, braucot uz Viļaku, mājā bez jumta un skursteņa mitinās kāda sieviete. Nesastopot viņu pašu, “Vaduguns” griezās Balvu novada Sociālajā pārvaldē, lai uzzinātu sociālā dienesta darbinieku viedokli.

Atbildi sniedza Sociālā dienesta sociālā darbiniece INETA ŠADURSKA: “Balvu novada Sociālajā pārvaldē informācija par jūsu minēto situāciju pēc norādītās adreses tika saņemta 2022. gada 12. decembrī. Nekavējoties tika veikta apsekošana un sastaptajai personai sniegta informācija par sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu saņemšanas kārtību. Laika periodā līdz 2023. gada 30. novembrim minētā dzīvesvieta ir apsekota 12 reizes, regulāri sniedzot personai informāciju par sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu saņemšanas kārtību. Minētajā dzīvesvietā sastaptā persona katrreiz atsakās no jebkādas piedāvātās sociālās palīdzības un sociālajiem pakalpojumiem, uzsverot, ka nevēlas lai viņu traucē. Ar personu ir pārrunāti riska faktori, jo māja ir avārijas stāvoklī. Sociālās pārvaldes darbinieki ir ticis arī ar mājas saimnieku un pārrunājis esošo situāciju.”

Līdzinās pamestai būdai. Negribas ticēt, ka mājā bez jumta un skursteņa, kas vairāk līdzinās graustam, ziemas salā un sniegos mitinās cilvēks. Jāpiebilst, ka laikraksta “Vaduguns” žurnāliste vairākkārt apmeklēja kundzes dzīvesvietu, bet satikt viņu un aprunāties neizdevās.

Foto - A. Kirsanovs

Lasītājs jautā

Ezerā nekustīgs gulbis. Ko darīt?

Artūrs Ločmelis

“Jau kādu laiku iepriekš Balvu ezerā ievēroju gulbi, kurš ilgu laiku nekustējās. Varbūt ar putnu bija kaut kas noticis? Kā vispār šādos gadījumos rīkoties?” jautā balvenietis.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā (VUGD) skaidro, – ja uz ūdenstilpes ledu pamanīts gulbis, tas nenozīmē, ka viņš ir iesalis. Vairumā gadījumu gulbis tur vienkārši sēž. “Gulbji spēj vairākas stundas nekustīgi atrasties uz ledu, tāpēc, pavērojot putnu ilgāku laiku, visbiežāk apstiprinās, ka viņš ir spējīgs kustēties un paša spēkiem lidot. Gulbji, kuri pārziemo Latvijā, uzturas neaizsalušos ūdeņos. Ja gulbja izvēlēta pārziemošanas ūdenstilpe tomēr aizsalst, viņš aizlido uz citu – neaizsalušu. Reizēm, no krasta skatoties, šķiet, ka visa ūdenstilpe ir aizsalusi, tomēr, iespējams, tajā joprojām ir kāda vaļēja vieta, kurā gulbis var baroties. Ja gulbis jutīs vajadzību pārcelties uz piemērotāku pārziemošanas un

barošanās vietu, viņš uz to arī dosies,” skaidro speciālisti.

VUGD piebilst, ka satraukumam nav pamata arī tad, ja ūdenstilpē manāms viens pats šogad izšķīlies gulbēns, kuru var atpazīt pēc pelēkā apspalvojuma. Tas, ka viņš ir jaunāks un viens pats, nenozīmē, ka viņš ir bezpalīdzīgs. “Gulbēns spēj pats par sevi parūpēties, un, lai to izdarītu, viņam nav obligāti nepieciešama citu gulbju kompānija. Nereti tas, ka gulbis ūdenstilpē atrodas viens, var nozīmēt, ka šajā ūdenstilpē lielākam skaitam putnu vienkārši nepietiek barības. Aicinām paturēt prātā – gulbji ir augēdāji. Nav nepieciešams tos piebarot ar maizi vai cita veida cilvēkiem paredzētu pārtiku!” uzsver VUGD.

Foto - Ināra Ezergaile

Uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112 jāzvana tikai tad, ja tam ir pamatots iemesls, proti, gulbis redzams ievainojums. Ja rodas aizdomas, ka gulbis ir bezpalīdzīgā stāvoklī, jāzvana Latvijas savvaļas putnu palīdzības biedrībai “Drauga spārns” (tālrunis: 29420665) vai Latvijas Ornitoloģijas biedrībai (tālrunis: 67221580), lai konsultētos par savu novērojumu.

Informē ugunsdzēsēji

Nobrauc no ceļa un palīdz kaķim

Šo otrdien Rugāju pagastā (uz ceļa Balvi – Rugāji, netālu no Rugājiem) notika ceļu satiksmes negadījums – mikroautobuss nobrauca no ceļa braucamās daļas un avarēja (attēlā – notikuma vieta).

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests informē, ka negadījums notika pulksten 11.58 un cilvēki no transportlīdzekļa izkļuva ārā pirms ugunsdzēsēju glābēju ierašanās. Toties palīdzība bija nepieciešama kaķim, kas atradās grāvī zem mikroautobusa. Dzīvnieks tika atbrīvots un nodots saimniekam. Ugunsdzēsēji glābēji darbus notikuma vietā pabeidza pulksten 13.44.

Autovadītāju zināšanai!

Lai kādi arī būtu konkrētā negadījuma apstākļi, atgādinām, ka ziemas riepu minimālais protektora dziļums ir četri milimetri. Protams, drošības nolūkos riepas ieteicams mainīt jau ātrāk. Savukārt “Ceļu satiksmes drošības direkcija” (CSDD) informē, – lai īstenotu “Ceļu satiksmes drošības plāna 2021.-2027. gadam” noteiktos mērķus par ceļu satiksmes negadījumos bojāgājušo un smagi ievainoto skaita samazinājumu, normatīvajos aktos veiktas izmaiņas, papildinot tos ar prasībām par jaunu ziemas riepu marķējuma lietošanu. Proti, sākot ar 2024. gada 1. oktobri ziemas periodā (no 1. decembra līdz 1. martam) transportlīdzekļu, kuru pilna masa nepārsniedz

3,5 tonnas, riteņiem jābūt aprīkoti ar ziemas riepām, kas īpaši konstruētas izmantošanai sniega vai ledu apstākļos un kas marķētas ar apzīmējumu ‘kalns un sniegpārslīņa’. “Šis starptautiskais apzīmējums apliecina, ka riepai bijuši noteikti testi un tā atzīta par piemērotu braukšanai sniega, ledu un apledošanas apstākļos. Jāpiebilst, ka nākamajā ziemas sezonā, ja transportlīdzeklis būs aprīkots ar riepām, kurām ir tikai ‘M+S’ apzīmējums (bez jaunā marķējuma ‘kalns un sniegpārslīņa’), tās netiks uzskatītas par ziemas riepām. Proti, šādas riepas nedrīkstēs izmantot ziemas periodā un arī nebūs iespējams iziet tehnisko apskati. Līdz ar to jau šogad iesakām autovadītājiem izvēlēties ziemas riepas ar jauno apzīmējumu, lai tās varētu lietot arī turpmākos gadus un ziemas apstākļos justos drošāk,” uzsver CSDD Tehniskā departamenta vadītājs Jānis Liepiņš.

Jāpiebilst, ka pārejas periodā līdz 2024. gada 1. oktobrim jeb šajā ziemas sezonā vēl būs spēkā iepriekšējā prasība par transportlīdzekļu aprīkošanu ar ziemas riepām, kuras marķētas ar ‘M+S’, ‘M&S’, ‘M.S’ vai ‘kalns un sniegpārslīņa’ marķējumu.

Deg saimniecības ēka

4. decembrī pulksten 23.15 ugunsdzēsēji glābēji saņēma izsaukumu arī uz Susāju pagastu, kur dega saimniecības ēka 40 m² platībā. Pulksten 2.42 degšana likvidēta.

Foto - A. Kirsanovs

Ieskats tūrisma konferencē

*Sākums 12.lpp.

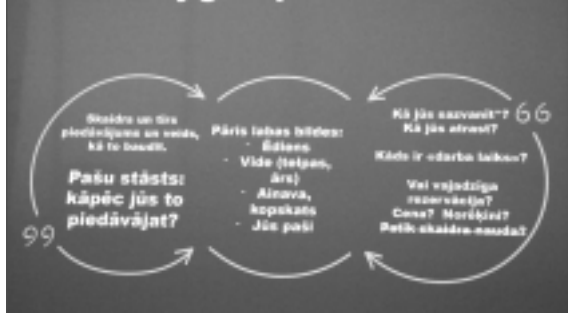
Trīs jautājumi, kas virza:
- kas mums ir?
- ko meklē ceļotāji?
- kurp ved mūsu visu ceļš?

Ar emociju, ar prieku un liksmes izrādīšanu arī mums viss ir ļoti labi. Veidojot servisu, mums vienmēr gribas būt ļoti smaidīgiem un laipniem, piemirstot, ka cilvēkiem piemīt arī citas īpašības, piemēram, bailes. Katrai emocijai ir dažādas gammas. Tad, kad mēs domājam par pakalpojumu veidošanu, mums šķiet, ka vienmēr būsim super priecīgi, turklāt, kā sešos rītā ceļoties, tā aizejot divos naktī gulēt. Ar to laipnību, ar to prieku, apdomājiet, kādas garšvielas liekat un vai vienmēr to varat apsolīt, turklāt arī solīto izpildīt. Respektīvi, vai ceļotājus visā ceļa garumā pavadīs liela liksme? Mēs savā komunikācijā nerunājam par to, ka iespējamas arī vilšanās. Vedīnu padomāt par to, ka nevajag pārspilēt ar vienu noti, ar vienu gammu. Ja mēs sakām, ka ceļotājam dāvājam mieru laukos pie ezera, kā arī vienlaikus diskotēku, tad rodas pretruna. Ja jūsu pieredzes un darba

zona ir miers, tad palūkojiet, vai miera vāzē blakus nav skaļas izklaides. Veidojot emociju kokteili, nesoliet to, ko nevarēsiet nodrošināt. Esiet godīgi, turklāt vispirms paši pret sevi. Cilvēkiem rūp paņemt līdzī atmiņas. Man ļoti patīk sociālajos tīklos pavērot, kā cilvēki dalās ar ceļojuma un atpūtas iespaidiem. Nereti cilvēki stāsta paši par sevi – lūk, cik esmu smuks pie klēts sienas, bet kur tad tā klēts bijusi, nav norādīts. Jums, kā uzņēmējiem, ir stipri jāparūpējas, lai būtu atpazīstami. Tāpat jādomā par suvenīriem. Šķiet, ka, pateicoties pēdējo gadu iniciatīvām, ir zēlusi un plaukusi mājražošana. Piemēram, medus vai zāļu tējas var nopirkt no Zilupes līdz Ziemepei, no Vitrupe līdz Mēmelei. Kāpēc tos stāstu? Mēs mēdzam domāt vienveidīgi, kad pietrūkst vietējā šarma. Tāpat mudīnu izmantot jau pašvaldībās izveidotos zīmolus, nevis tos domāt no jauna, uzskatot, es te vienīgais ozols visā laukā. Runājot par mājas kafejnīcām, mēs aizmirstam izstāstīt, kāpēc un ar ko šis ēdiens ir īpašs. Pamēģiniet iebart sklandrausi francūzīm... Ar šo blēņu gribēju teikt vien to, ka parūpējieties, lai ceļotājs var iepazīties, saprast un uzdot jautājumus. Ļaujiet cilvēkiem pagaršot, izvērtēt, saprast, kritizēt un degustēt...

✓ **Kā nedrīkst būt! Atpūtas vietā nodrošināšu klusumu, bet blakus būs kāzas...**

«Pieklājīgais pašu minimums»

Der zināt

Eiropieši novērtē dalību ES

➤ 72% ES iedzīvotāju uzskata, ka viņu valsts ir ieguvusi no dalības ES, 70% aptaujāto uzskata, ka ES īstenotie pasākumi ietekmē viņu ikdienas dzīvi.

➤ Vairāk nekā puse aptaujāto (57%) interesējas par gaidāmajām Eiropas vēlēšanām, kas Latvijā notiks 2024.gada 8.jūnijā.

➤ Iedzīvotāju ieskatā, EP prioritārā kārtā būtu jāpievēršas cīņai pret nabadzību (36%), jāsniedz atbalsts sabiedrības veselībai (34%), klimata pārmaiņām un atbalsts ekonomikai (abiem 29%).

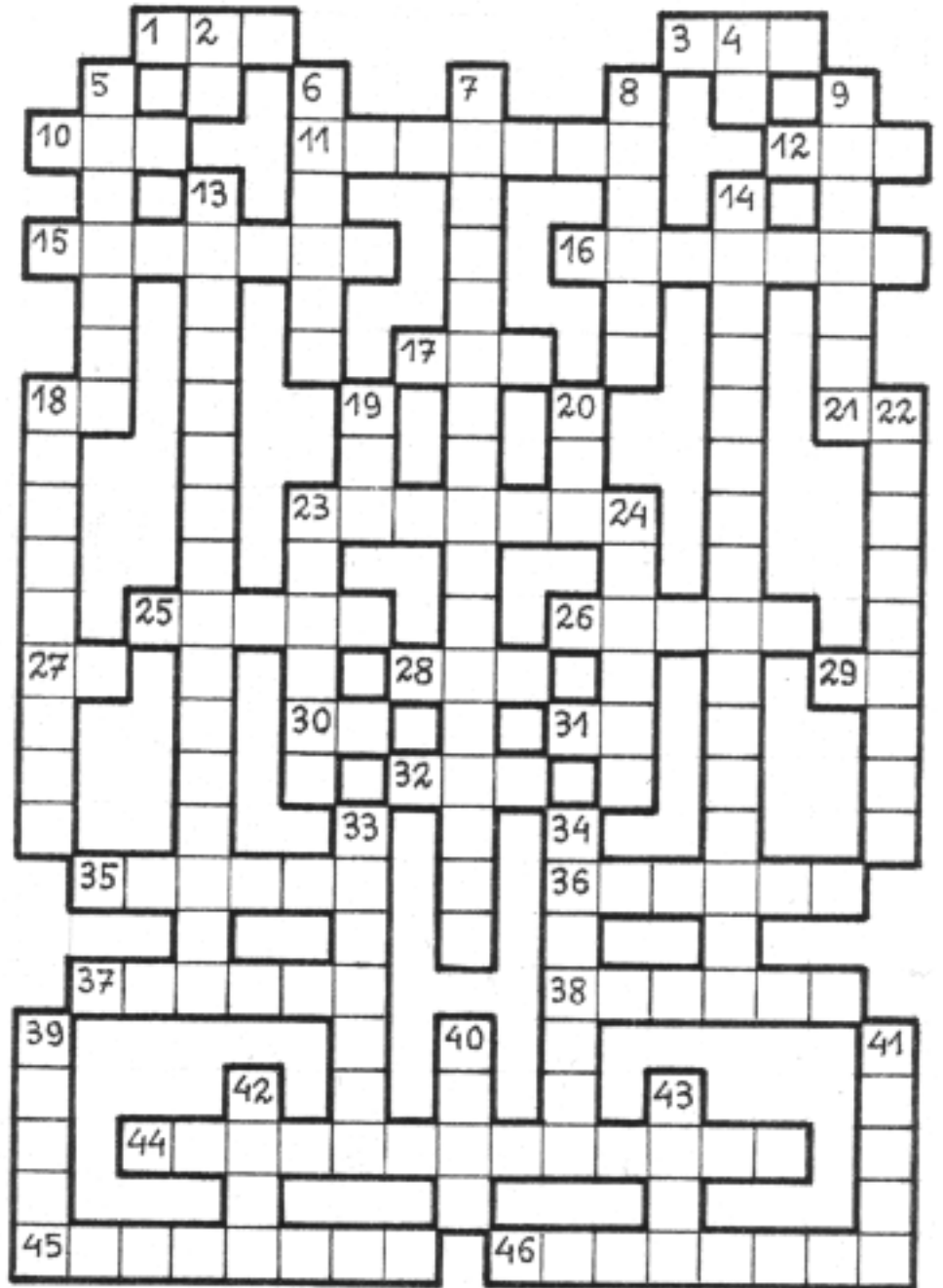
JĀNIS KRASTIŅŠ, EP preses sekretārs Latvijā

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.decembrim.

12.kārta

Sastādīja G.Gruziņa

Novembra mīklu

atrisināja: I.Svilāne (Lazdukalns), A.Mičule (Tilža), Ļ.Baranova, A.Ruduks (Balvi).

Par novembra krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem ANDIS RUDUKS no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

“Ukraina – 8”

(Avoti: V.Klišāns “Ievads Ukrainas vēsturē”, interneta resursi)

Horizontāli: 1. Boļševiku pieņemta tautsaimniecības atgūšanās politika (abreviatūra), kas nomainīja “kara komunismu” un Padomju Ukrainā realizējās sekmīgāk kā Padomju Krievijā. 3. Viena no valstīm (abreviatūra), kurā 1918.-1938.g. ietilpa daļa Rietumukrainas zemju. 10. Starptautisks briesmu signāls. 11. Kuras tautības pārstāvju 20.gadu sākumā valsts iestāžu darbinieku vidū bija mazāk par 30%? 12. Dobums pazemē. 15. Kuras upes krastos atrodas Polonne, pirmo reizi rakstītos avotos minēta 996.g.? 16. Pilsēta dienvidos tāda paša nosaukuma ūdenskrātuves krastā, Krievijas Pilsoņu kara laikā pie pilsētas bija nozīmīgas cīņas starp Sarkanā un Vrangeļa Balto armijām. 17. Tautu Savienības jeb Nāciju Līgas pēctecē (abreviatūra). 18. Nots. 21. Pastāv, eksistē. 23. Ukrainas PSR galvaspilsēta līdz 1934.g. 25. Augu sugas kopums noteiktā teritorijā. 26. Šaura pāreja no dēļiem, kārtīm pār grāvi, upi. 27. Ukrainu tautības krieviski rakstošs dramaturgs, rakstnieks (iniciāli), kura lugu “Revidents” tulkojis Andrejs Upīts. 28. Lokatīva jautājums. 29. Nots. 30. PSKP CK ģenerālsēkretārs (iniciāli) no 1964.-1982.g., dzimis 1906.gada 16.decembrī Kamjanskē. 31. Padomju raķešu un kosmiskās tehnikas konstruktors (iniciāli), dzimis 1907.gada 17.janvārī Žitomirā, strādājis ar Rīgā dzimušo zinātnieku Frīdrihu Canderu. 32. Risina mīklu. 35. Pilsēta ziemeļaustrumos, Desnas kreisajā krastā, arī upe, Desnas kreisā pieteka. 36. Līcis Melnās jūras ziemeļaustrumos. 37. Upe, uz kuras no 1927. līdz 1939.gadam bija uzbūvēta lielākā plānotā HES pēc GOELRO plāna. 38. Pagaidu celtnes PSRS Gulag nometnēs. 44. Boļševiku politika 20.gados Padomju Ukrainā, pretēja rusifikācijai. 45. Kādā Padomju republikā pēc Sarkanās armijas ienākšanas no 1920. līdz 1921.gadam tika iekļauta Krīma? 46. 1932.-1933.g. boļševiku politikas rezultātā Padomju Ukrainā izraisītais golodomors tiek kvalificēts kā ...

Vertikāli: 2. Personas vietniekvārds. 4. Padomju laika aktieris, režisors, scenārists (iniciāli), dzimis 1920.gada 25.septembrī Belozerkā. 5. Kurai pilsētai austrumos pilsētas tiesības piešķirtas 1939.gadā (dibināta 1869.gadā kā dzelzceļa stacija līnijā Korska-Harkiva-Azova)? 6. Viens no novadiem ārpus Padomju Ukrainas, kurā 20.gados PSRS valdība atbalstīja ukraiņu kultūru. 7. Boļševiku politika Ukrainā 20.gados. 8. Turīgi zemnieki kolektivizācijas laikā, pret kuriem tika vērstas Staļina represijas. 9. Ko Staļina valdība organizēja Padomju Ukrainā 1932.-1933.g. golodomora laikā, iesaistot pat armiju? 13. Kas tika izmantoti kā bezmaksas darbaspēks industrializācijas laikā PSRS 30.gados? 14. Pilsēta dienvidrietumos, kuras ģerbonī attēlots vīnkoks. 18. Oglrācis akmeņogļu raktuvēs Kadijivkā, kura vārdā nosauca kustību, ko radīja, lai palielinātu darba produktivitāti, demonstrētu sociālisma pārākumu. 19. ASV organizācija (abreviatūra), kas palīdzēja pārvarēt badu 20.gadu sākumā. 20. Valsts, kura daudz palīdzēja, pārvarot badu pēc Pilsoņu kara Padomju Krievijā, Padomju Ukrainā. 22. Pilsēta ziemeļos, 1150.g. rakstītos avotos minēta kā Mičeska. 23. Pilsēta vidienē, arī upe 308 km garumā. 24. Neliela 29 km gara upe Zaporizjes apgabalā. 33. Viena no Krimas autonomās republikas tautām, kuras lielākā daļa iznīcināta Staļina Lielā terora laikā 1938.gadā. 34. Kurā novadā forsētas industrializācijas gaitā koncentrējās daudz jaunu ogļrūpniecības uzņēmumu? 39. Cīnīties, izmantojot ieročus. 40. Olīvu dzimtas koks, ierakstīts Ukrainas Sarkanajā grāmatā – parastais ... 41. Kuras pilsētas vārdā tika sauktas miera sarunas, kurās no 1920.gada septembra līdz 1921.gada martam piedalījās Padomju Krievijas, Padomju Ukrainas delegācijas un Padomju Ukraina tika atzīta kā starptautisko tiesību pārņēmēja no Ukrainas Tautas Republikas? 42. Apaļkoki, uz kuriem žāvē labību, arī linus. 43. Kādā mākslas nozarē darbojās Oleksandrs Dovženko?

Novembra mīklas (“Ukraina – 7”) atrisinājums

Horizontāli: 1. Oda. 3. Par. 5. Haliča. 7. Ore. 8. Vācija. 13. Direktorijs. 14. Oleški. 15. Akordi. 16. Ak. 18. Čopas. 20. Do. 23. Husta. 24. Romni. 26. Lielbritānija. 30. Irši. 31. Reņi. 34. Aļma (Alma). 35. Trīs (Čehoslovākija, Polija, Rumānija). 36. Rahivas. 38. Harkiva. 39. Boļševiki. 42. Odesa. 43. Korka (Augusts Korks). 44. Karš. 45. PSRS.

Vertikāli: 1. Ostroha. 2. Prot. 4. Radziņš (Pēteris). 5. Hruševskis (Mihailo). 6. La. 9. Ir. 10. Autonomiju. 11. Kerča. 12. Trese. 17. Krievija. 19. Poļi. 20. Deņikins (Antons). 21. Galicija. 22. Francija. 25. Peļjura (Simons). 27. Raiba. 28. Turēt. 29. Polijas. 32. Mahno (Nestors). 33. Ļviva. 37. Ceļ. 40. Osa. 41. Tur.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Sargāsim sevi

Kā pārziemot bez traumām

Sniega kupenas, slidenas ietves, aktivitātes dabā – ziemā ir tik daudz riska momentu, kad iespējams gūt traumu! Sasitums, ja vien nav cietusi galva, protams, ir salīdzinoši maza problēma, taču ziema var sagādāt arī krietni nepatīkamākus pārsteigumus. Kā izvairīties no traumas un ko darīt, ja tomēr tā ir gadījusies?

Ziemas stila galvenais noteikums – stabilitāte

“Lai kā gribētos nezaudēt eleganci, zābaki ar papēžiem tomēr būs jānoliek malā. No faktoriem, ko spējam kontrolēt, tieši apavi ir saraksta augšgalā. Ir nozīme gan zoles saskares laukumam ar virsmu, gan arī tam, vai zole ir pietiekami neslīdoša. Nākamais, kam pievērst uzmanību – vai varam droši iziet no mājas. Tas nozīmē, ka vispirms vajadzētu parūpēties par savas mājas sliekšni, lieveni, celiņu līdz ielai, tos tīrot un kaisot ar pretslīdes materiālu,” saka farmaceite IEVA VIRZA. Viņa ik dienu aptiekā sastop ne vienu vien klientu, kurš gaužas par sasituma sekām pēc neveiksmīga kritiena. Farmaceite piebilst, ka vēl viena problēma ir cilvēku steiga, ko nemazina arī slidenās ietves un ielas, kaut gan vajadzētu apzināties, ka ar pārvietošanos kājām ir tāpat, kā ar auto vadīšanu – tas jā dara atbilstoši ziemas laikapstākļiem un tāpat mazliet samazinot ātrumu.

Drošs kritiens – īstena aktiermeistarība!

Zināms taču, ka aktieri ir mācījušies ne tikai iejusties tēlos, bet arī ticami izpildīt dažādas darbības, piemēram, krist, negūstot traumu. Ziema ir gadalaiks, kad drošu krišanu būtu svarīgi prast un, ja nepieciešams, spēt arī pielietot ikvienam. “Varu ieteikt vien to, ko ne reizi uzsvēruši traumatologi: krītot vajadzētu laikus noreāģēt un sagrupēt ķermeni – galvu ieraut plecos, rokas *nemētāt pa gaisu*, bet gan turēt pie ķermeņa, censties krist uz sāna, nevis, piemēram, atmuguriski. Ja tomēr esat horizontālā stāvoklī, nesteidzieties ar ceļšanos – vispirms jāapjauš, vai nav gūta kāda nopietna trauma. Ja jūtat, ka spējāt piecelties, dariet to lēnām, ja nepieciešams un ir iespēja, palūdziet kādam palīdzību,” atgādina farmaceite.

Uzmanību – nopietni signāli!

Šādas pazīmes liecina par to, ka nepieciešama ārsta palīdzība!

- ✗ Traumas sāpes ir stipras un tās nemazinās.
- ✗ Nav iespējams kustināt traumētās rokas vai kājas pirkstus.

✗ Traumētā ekstremitāte tirpst, paliek nejūtīga.

Kam jābūt traumu aptieciņā?

Ieva Virza atgādina, ka dažkārt pēc kritiena sāpes nav jūtamas uzreiz. Nereti tās sāk just vairākas stundas pēc kritiena vai pat nākamajā dienā. Tad arī skaidrāk iezīmējas traumētā vieta, sāk veidoties hematoma. Protams, ir jānovērtē, vai nepieciešama ārsta traumatologa palīdzība.

Ja lūzuma nav, var mēģināt sasitumu ārstēt mājas apstākļos. Ļoti labi, ja nepieciešamie medikamenti jau ir pa rokai. “Rīcības plāns ir šāds: vispirms sasīto vietu vajag atpūtināt – nekustināt, nenoslogot, piepalcēt augstāk. Nākamais solis ir aukstuma uzlikšana traumētajai vietai. Aptiekā var iegādāties speciālus aukstuma elementus, taču, ja tādu mājās nav, var uzlikt aukstu kompresi. Aukstums būtu jāliek uz traumētās vietas ar pārtraukumiem pirmo diennakti pēc traumas gūšanas. Turpmākajai traumas aprūpei ieteicams izmantot gelu, kas satur dimetilsulfoksīdu, heparīnu, escīnu, dietilamīna salicilātu. Gelu var lietot trīs reizes dienā. Dažkārt sāpes ir ļoti stipras. Tad uz traumētās vietas var klāt pretspāju gēlu, kas satur, piemēram, naproksenu, ibuprofēnu vai diklofenaku. Stipru sāpju gadījumā var iedzert arī kādu bezrecepšu pretspāju medikamentu. Kad sāpes mazinās, asinsrites uzlabošanai noderīgs būs lokāli lietojams krēms ar augu ekstraktiem,” skaidro farmaceite.

Zelta vērts padoms

Protams, milzīga nozīme ir traumu profilaksei! “Neslinkojiet, rūpējieties par veselību, uzturot labu fizisko formu – trenējiet līdzsvara izjūtu, nostipriniet muskuļus – tad ķermenis ir vingrs un kauli kritiena gadījumā – labāk pasargāti,” saka farmaceite Ieva Virza.

Turpinās preses
abonēšana 2024.gadam

Abonē

Vaduguni

redakcijā!

**Radās neskaidrības,
zvani – tālr. 26161959.**

Pārdod

Z/S “Uzgava” pārdod pārtikas, lopbarības KARTUPEĻUS, graudus. Tālr. 29432655.

Pārdod piekabi 2PTS-4 ar TA. Tālr. 26109884.

Pārdod kartupeļus lopbarībai. Tālr. 26131609.

Pārdod LB šķirnes melnu telīti. Tālr. 26430986.

Pārdod kvalitatīvus lopbarības miltus un graudus. Iespējama piegāde. Tālr. 26065442.

Skaldīta malka. Cena 40 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā. Tālr. 25543700.

Labs DŽIVOKĻIS Balvu centrā. Tālr. 25885925.

Pārdod grieztu, skaldītu malku. Tālr. 29196108.

Pārdod māju Rugājos, EUR 49 000. Tālr. 26155343.

Pārdod skaldītu malku. Tālr. 29332209.

Pārdod zemi (2 ha) Balvos. Tālr. 26324525.

Pārdod skaldītu malku, ir arī fasēta malka maisos. Tālr. 26550272.

Pārdod zemes gabalu ar dārza māju Verpuļevā. Tālr. 28690024.

Pārdod sausu, skaldītu malku. Tālr. 29166439.

Pārdod Audi A4, 1.6 l, 1998.g., EUR 1200. Tālr. 29383285.

Pārdod sausu, pussausu, svaigu, skaldītu malku ar piegādi. Tālr. 26425960.

Pārdod VW Polo, 1.9 SDI, 1999.g., universāls, tumši zila, jauna TA, ļoti labā kārtībā; vienasīgo traktora piekabi ar dokumentiem, TA. Tālr. 29240844.

Latvijā audzēta cūkgaļa. Ar piegādi. Tālr. 26326705.

Veidosim Ziemassvētku numuru kopā!

Tuvojas Ziemassvētki – ar pārdomām, ar pārsteiguma un paldies vārdu gaidām. Lai Jums un citiem svētkus radītu ar padarīta darba sajūtu, ir īstais laiks padomāt par cilvēkiem, kuri Jums šogad darījuši labu, palīdzējuši, atbalstījuši, stiprinājuši vai vienkārši istajā brīdī bijuši līdzās.

Es saku paldies!

Teksts publicēšanai (par ko un kam sakāt paldies)

Iesūtītāja vārds, uzvārds, adrese, tālrunis

Nosūtiet kuponu “Vaduguns” redakcijai līdz 17. decembrim.

Jūsu paldies vārdus bez maksas publicēsīm Ziemassvētku numurā.

Pērk

gobas PĒRK UN APSAIMNIEKO MEŽA ĪPAŠUMUS

GODĪGA MEŽU APSAIMNIEKOŠANA

80804422 info@gobas.lv gobas.lv

IEPĒRK MAJLOPUS

-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKA SVARI

tel. 27777733
www.galasparrade.lv

IEPĒRKAM LIELLOPUS!

62003939
info@senlejas.lv

PĒRKAM

Augošu koku cirsma un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsma iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsä

Telefoni informācija: 26115369; 67804343
www.metsaforest.com/lv

Z.s "Strautiņi"

iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

Pērk meža īpašumus, cirsmas, lauksaimniecības zemes. Tūlītēja un godīga samaksa par mežu. Ātra un precīza novērtēšana. Vienkāršs pārdošanas process. Cilvēcīga sadarbība. Pārdod mežu profesionāļiem, liec mežu savā lietā!
Tālr. 29289878.

Pērk mežus, cirsmas.
Tālr. 29419597.

Pērk zirgus. Tālr. 26477904.

Pērk garāžu. Tālr. 29203754.

Craftwood pērk meža īpašumus, cena no 1500-10000 EUR/ha.
Tālr. 26360308.

Greensnap OŪ par augstām cenām pērk īpašumus, cirsmas, apaugumus un lauksaimniecības zemes. Izvērtējam vienas darba dienas laikā. Apmaksa darījuma dienā. Strādājam gan ar fiziskām gan juridiskām personām. Zvanīt jebkurā laikā! Tālr. +371 29465287, +372 56683999.

Pērk cirsmas un meža īpašumus.
Tālr. 29386009.

Paldies!

No sirds pateicos Balvu slimnīcas terapijas nodaļas darbiniekiem, ģimenes ārstei Elīnai Kapteinei un visiem ģimenes ārstes prakses darbiniekiem par atsaucību un iejūtību Jāņa Bukša aprūpē.

SIEVA MARIJA BUKŠA

Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Tas maksās tikai 5 eiro par 28 vārdiem. Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Pateicības vārdi

Pateicamies Zelta pāru godināšanas pasākuma vedējiem – Maksimovu ģimenei, Svetlanai Novikai, Maijai un pārējiem organizatoriem par jaukajiem svētkiem. Aledija un Pēteris Lāči

Dažādi

Dziļurbumu un spīču ierikošana.
Tālr. 29142220.

Bistamo koku žāgēšana.
Tālr. 27657827.

Pārvietojamais gateris.
Tālr. 26161501.

Siltina mājas ar ekovāti, granulām un termoputām.
Tālr. 26748235.

Līdzjūtības

Skaistākos ziedus tev noplūktu
dārzā,
Mīlākos vārdus tev sacītu vēl,
Ja tu šai vakarā, klusā un vēlā,
Atnāktu vēl ar mums parunāt.
(Ā.Elksne)

Visdzīlākā līdzjūtība **Gustavam un viņa ģimenei.**
Svētdienas skolas skolotāja un bērni

Laiks apstājās ar skarbu piesitienu,
Nav rītdienas, ir tikai vēju balss,
Un kādai mīļai, labai sirdij
Nekad vairs nesāpēs, ne arī sals.
Skumju un atvadu brīdī mūsu
visdzīlākā līdzjūtība **mātei, sievai, dēliem un tuviniekiem,**
AINI ĶERĢI-KARIKU mūžības ceļā pavadot.
Darbābiedri: Jānis, Ainārs, Atis, Eduards un Pašvaldības policijas kolektīvs

Kur vārdus rast, kas būtu mierinājums,
Kad cilvēks zemes klēpī dusēt
steidz,
Kad negaidot ir pārrauts mūža gājums
Un ardievas tik daudz kam jāpateic.
(K.Apškrūma)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Indrai Ķerģei-Karikai,** mīļo **VĪRU** mūžībā pavadot.
Lolita, Ligita, Leontina, Marija, Inita

Cik gan cilvēka mūžs ir īss:
te saule, prieks, sapņi, bet pēkšņi pārdeg viss.
Prieks noriet, sazin kur pazūd sapņi,
Un saules gaisma nevis caur stariem, bet pelnu atblāzmā list...
(M.Sviķe)

Ir pienācis melns un nežēlīgs ziemas rīts... Raud svecēs, sāp domas, jo liktenis pēkšņi ir mūžībā aizsāucis **AINI ĶERĢI.**
Lai mūsu patiesa līdzjūtība dod spēku un palīdz pārvarēt sāpju smagumu **Teiv, Anniņ,** un **pārējiem tuviniekiem.**
Jāņa Viksnas ģimene un Ārija

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdij tuvs un dārgs. (I.Lasmanis)
Visdzīlākā līdzjūtība **Annai Ķerģei-Karikai,** dēlu **AINI** mūžībā pavadot.
Māra un Edgara Krasovsku ģimenes, Maruta

Klusums, tevis vairs nav,
tikai atmiņas, kas aizkustina dvēseli,
vārdi, kas nepateikti, – skan.
(A.Gļauda)

Edit, esam kopā ar **Tevi un Taviem mīļajiem,** brāli **Aini Ķerģi-Kariku** pavadot mūžībā.
Koleģi bāriņtiesā

Vēl bija jādzīvo,
Vēl jāskata bija daudzu dienu spožums
Un klusās naktīs sapņiem jāļaujas.
Vēl daudz bij' ņemams, dodams, mijams,
Bet stunda nolikta bij' dvēselei,
Kad mieru rast. (Rainis)

Klusa un patiesa līdzjūtība **Indrai un tuviniekiem,** no **AIŅA** uz mūžu atvadoties.
Markuss, Rasma, Aigars

Izturi, dvēselīt, izturi!
Vēl šodien pār tevi debesis raudās.
Rīt – pelēki mākoņi šķirsies un
Sirds ar debesīm sarunāsies.
(V.Gune)

Kad pa baltajām sniega kupenām negaidīti aizvijies **AIŅA ĶERĢA** mūža pavadītājs, izsakām vispatiesāko līdzjūtību viņa **ģimenei.**
SIA "Auto Krūzis" kolektīvs

Domājiet par mani, lai ir silti,
Arī tad, kad sniegunis virst.
Neraudiet, ak, mani palicēji –
Mīlošie nemūžam nenomirst. (M.Sviķe)

Vispatiesākā līdzjūtība **Indrai ar dēliem,** viru, tēti **AINI** mūžības ceļā pavadot.
Ilonas un Klintas ģimenes, Ainārs Lielbritānijā, Zita

Cilvēks kā mirdzoša zvaigzne,
Kas debesu plašumos mīt –
Ne zināt mums stundu un brīdi,
Kad dziestoša lejup tā krīt.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Annai Ķerģei-Karikai,** pāragri **DELU** zaudējot.
Bijušie koleģi: Valentīna, Ļuba

Kamdēļ tā steidzies, Veļu māt,
Vai manas nedzīvotas dzīves tev nemaz nav žēl?
Nu manas cerības un mani skaistie sapņi
Kaut kur starp zvaigznēm tālu, tālu kvēl.
Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Annai Ķerģei-Karikai,** dēlu **AINI** pavadot mūžībā.
Balvu slimnīcas pārtikas bloks, Svetlana, Larisa

Lai dēla mīlestība paliek dzīvi sirdi
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.
Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Annai Ķerģei, Edītes ģimenei, visiem tuviniekiem,** dēlu, brāli **AINI ĶERĢI** mūžības ceļā pavadot.
Kacēnu ģimene

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Nostājas blakus tev draugi un klusē,
Kaut vai tā, lai tev palīdzētu.
(O.Lisovska)

Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība dod spēku un atbalstu **Teiv, Ričard,** kad **TĒTIS** jāpavada mūžībā.
"Sienāziši": Luīze, Vladlēna, Daniela, Anete Bērziņa, Endijs, Igors

Cilvēks kā mirdzoša zvaigzne,
Debesu plašumos mīt –
Ne zināt mums stundu un brīdi,
Kad dziestoša lejup tā krīt.
Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Ričardam, Ingai un tuviniekiem,** **AINI ĶERĢI** mūžības ceļā pavadot.
Natālija, Rūta, Irina, Masašku ģimene

Prāts negrib noticēt,
Sirds nesaprot,
Kam pēkšņi apdzisusi
Tava diena. (K.Apškrūma)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **AIŅA ĶERĢA ģimenei** Jūsu lielajās bēdās.
Motoklubs "Spieķi Vēja"

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdij tuvs un dārgs. (I.Lasmanis)

Indriņ, patiesi jūtām līdzī Tev šai sēru laikā. Lai Tava un dēlu mīlestība spēcina jūs šajā grūtajā brīdī.
Klasesbiedrenes – Ilze, Iveta, Aivita

Tu aizej prom pa balto ziemas ceļu.
- Uz mūžību! Šalc priede, egle, bērzs.

Un kādas mīļas mājas durvis
Nekad vairs tavas rokas neatvērs.
(N.Dzirkale)

Lai patiesa līdzjūtība dod spēku un atbalstu **Anniņai, Edītei un pārējiem tuviniekiem,** mīļo **AINI** mūžības ceļā pavadot.
Ruta K.

Pierimst soļi, klusē domas,
Neskan mīļā dēla balss,
Tikai klusa sāpe sirdī
Iļģi vēl pēc tevis sauks.
(J.Silzars)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Gaidai Jurkai,** dēlu **MĀRI** pāragri zaudējot.
Kaimiņi Anita un Igors

Tava zvaigzne klusē...
Par agru aprāvies mūža ceļš,
Par agru tava diena dusēt iet,
Par agru tuvo sirdis sāpēs plēs.
Skumju un atvadu brīdī izsakām patiesu līdzjūtību **Gaidai Jurkai un tuviniekiem,** pavadot dēlu **MĀRI** smilšu kalniņā.
3.ieejas kaimiņi Bērzs ielā 14

Apsnigušā kalnā aplūst mātes soļi,
Aukstā lāsē asara uz vaiga salst,
Bet nevar apsnigt padarītie darbi
Un mīlestību ziema nosaldēt.
Mūsu patiesa līdzjūtība **Jāņa un Diānas ģimenei,** māti **ANNU KUDREŅICKU** mūžības ceļā pavadot.
Pilātu ģimene

Klusiem soļiem vecmāmiņa,
Mūžam durvis aizvērusi;
Ne vārdu nebildusi,
Skumjas sirdī atstājusi.
(V.Kokle-Liviņa)

Klusa un patiesa līdzjūtība **Reinim, Ralfam, Kristapam Kudriņickiem,** pavadot **VECMĀMIŅU** mūžības ceļā.
Tilžas pamatskolas 5., 4., 1.klases audzēkņi, vecāki, audzinātājas

Pateicība

No sirds pateicos Baltinavas baznīcas priesterim Davidovičam Filipam, baznīcas dziedātājiem un kopējai Lūcijai, kafeternīcas "Pietālava" darbiniekiem, Plešavas kapu vecākajai, apbedīšanas birojam "Ritums", Kubulu psalmu dziedātājam, Bartkeviču ģimenei Baltinavā par izpalīdzēšanu, visiem radiem, draugiem un paziņām, kuri bija kopā ar mani klātesot un domās, **Jāni Bukšu** mūžībā aizvadot.

SIEVA MARIJA BUKŠA

Vaduguns

Indekss 3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S.SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstu atbild to autors.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** - T. 26707934;
I.ZINKOVSKA - T. 28319682; **A.SOCKA** - T. 29378903;
M.SPRUDŽĀNE - T. 27832538; **I.TUŠINSKA** - T. 27145837;
A.LOČMELIS - T. 26665086. KOREKTORS - **S.GUGĀNE**
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrūnis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: **vaduguns@apollo.lv**
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns", R.KACĒNS
Iespēstis SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28
TIRĀŽA - 2300